

32009L0029

5.6.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 140/63

DIREKTIVA 2009/29/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 23. travnja 2009.****o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u svrhu poboljšanja i proširenja sustava Zajednice za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 175. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora (³),

budući da:

(1) Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (⁴) uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (sustav Zajednice) u svrhu promicanja smanjivanja emisija stakleničkih plinova na isplativ i ekonomičan način.

(2) Temeljni je cilj Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), koja je u ime Europske zajednice potvrđena Odlukom Vijeća 94/69/EZ (⁵), stabilizirati koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja bi sprječila opasni antropogeni utjecaj na klimatski sustav. Da bi se ispunio taj cilj, ukupni porast globalne prosječne godišnje površinske temperature ne smije biti veći od 2 °C iznad predindustrijske razine. U svojem najnovijem izvješću o procjeni Međuvladino tijelo za klimatske promjene (IPCC) navodi da za postizanje tog cilja globalne emisije stakleničkih plinova moraju dosegnuti najvišu razinu do 2020. godine. To podrazumijeva povećane napore Zajednice, brzo uključivanje razvijenih zemalja i poticanje zemalja u razvoju na sudjelovanje u procesu smanjivanja emisija.

(3) Europsko je Vijeće na zasjedanju u ožujku 2007. izrazilo čvrstu opredijeljenost za smanjivanje ukupnih emisija stakleničkih plinova u Europskoj uniji do 2020. za najmanje 20 % u odnosu na razine iz 1990., odnosno za 30 % pod uvjetom da se i druge razvijene zemlje obvežu na odgovarajuća smanjenja emisija te da zemlje u razvoju koje su gospodarski naprednije isto tako daju

odgovarajući doprinos u skladu sa svojim odgovornošćima i mogućnostima. Do 2050. godine globalne emisije stakleničkih plinova trebalo bi smanjiti za najmanje 50 % u odnosu na razine iz 1990. Svi gospodarski sektori trebaju dati doprinos postizanju tih smanjenja emisija, uključujući i međunarodni pomorski promet i zrakoplovstvo. Zrakoplovstvo doprinosi tim smanjenjima svojim uključenjem u sustav Zajednice. U slučaju da države članice ne odobre ni jedan međunarodni sporazum koji bi bio sklopljen u okviru Međunarodne pomorske organizacije i imao cilj smanjivanje emisija iz međunarodnog pomorskog prometa, ili da Zajednica do 31. prosinca 2011. ne odobri ni jedan takav sporazum sklopljen u okviru UNFCCC-a, Komisija treba dati prijedlog da se emisije iz međunarodnog pomorskog prometa na usklađeni način uključe u obveze smanjenja emisija na razini Zajednice, s ciljem da predloženi akt stupi na snagu do 2013. godine. Takav prijedlog treba svesti na minimum bilo kakav negativni učinak na konkurenčnost Zajednice, istodobno uzimajući u obzir potencijalnu dobrobit za okoliš.

(4) U svojoj rezoluciji od 31. siječnja 2008. o ishodu konferencije o klimatskim promjenama održane na Baliju (COP 13 i COP/MOP 3) (⁶) Europski je parlament ponovio stajalište da se industrijski razvijene zemlje trebaju obvezati na smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 30 % do 2020. godine te za 60 do 80 % do 2050. godine u odnosu na razine iz 1990. godine. S obzirom da Europska unija očekuje pozitivan ishod konferencije COP 15 koja će biti održana u Kopenhagenu 2009. godine, Europska unija treba započeti s pripremama strožih ciljeva u pogledu snižavanja emisija do 2020. godine i poslije te nastojati osigurati da nakon 2013. godine sustav Zajednice omogući stroža ograničenja emisija, kao dio doprinosa Zajednice budućem međunarodnom sporazumu o klimatskim promjenama (dalje u tekstu „međunarodni sporazum o klimatskim promjenama“).

(5) Radi lakšeg ostvarenja tih dugoročnih ciljeva, primjereno je utvrditi predvidljivi plan po kojemu će se smanjivati emisije iz postrojenja obuhvaćenih sustavom Zajednice. Da bi se postiglo isplativo ispunjenje obveze Zajednice da smanji emisije stakleničkih plinova za najmanje 20 % u odnosu na razine iz 1990., emisijske jedinice koje će se do 2020. godine dodijeliti tim postrojenjima trebaju biti za 21 % niže od razina njihovih emisija 2005. godine.

⁽¹⁾ SL C 27, 3.2.2009., str. 66.

⁽²⁾ SL C 325, 19.12.2008., str. 19.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 17. prosinca 2008. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 6. travnja 2009.

⁽⁴⁾ SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

⁽⁵⁾ SL L 33, 7.2.1994., str. 11.

⁽⁶⁾ SL C 68 E, 21.3.2009., str. 13.

- (6) Da bi se povećala sigurnost i predvidljivost sustava Zajednice, treba utvrditi odredbe o povećanju razine doprinosa sustava Zajednice u ostvarenju sveukupnog smanjenja emisija za više od 20 %, posebno s obzirom na cilj Europskog vijeća da smanjenje do 2020. bude 30 %, što je sa znanstvenog stajališta nužno za izbjegavanje opasnih klimatskih promjena.
- (7) Kad Zajednica i treće zemlje sklope međunarodni sporazum o klimatskim promjenama u skladu s kojim će se nakon 2012. godine poduzimati odgovarajuće globalne akcije, trebalo bi osigurati veliku potporu za smanjenja emisija postignuta u tim zemljama. Prije takvog sporazuma trebalo bi se pobrinuti za veću sigurnost u pogledu kontinuiranog korištenja jedinica emisija ostvarenih izvan Zajednice.
- (8) Dok iskustva prikupljena tijekom prvog razdoblja trgovanja upućuju na mogućnost da će sustav Zajednice i konačno utvrđivanje nacionalnih planova dodjele emisijskih jedinica za drugo razdoblje trgovanja donijeti znatna smanjenja emisija do 2012. godine, preispitivanje provedeno 2007. potvrdilo je da je nužan usklađeniji sustav trgovanja emisijama radi boljeg iskorištavanja prednosti trgovanja emisijama, izbjegavanja narušavanja međunarodnog tržišta i lakšeg međusobnog povezivanja sustava trgovanja emisijama. Isto tako treba osigurati veću predvidljivost i proširiti polje primjene sustava kroz uključivanje novih sektora i plinova s ciljem jačanja signala cijene ugljika, što je potrebno za iniciranje nužnih investicija, te kroz nudeњe novih mogućnosti za smanjivanje emisija, što će dovesti do nižih ukupnih troškova smanjenja i veće učinkovitosti sustava.
- (9) Definiciju stakleničkih plinova treba prilagoditi definiciji sadržanoj u UNFCCC-u te treba jasnije definirati način utvrđivanja i ažuriranja podataka o potencijalu pojedinačnih stakleničkih plinova za globalno zagrijavanje.
- (10) Sustav zajednice treba proširiti na druga postrojenja i emisije koje je moguće pratiti, verificirati i o njima izvješćivati uz istu razinu točnosti koja se primjenjuje na temelju trenutačno valjanih zahtjeva u pogledu praćenja, izvješćivanja i verificiranja.
- (11) Ako se za emisije iz malih postrojenja koje ne prelaze prag od 25 000 tona ekvivalenta CO₂ godišnje provode ekvivalentne mjere za smanjivanje emisija stakleničkih plinova, posebno plaćanje naknade, treba postojati postupak koji državama članicama omogućuje isključivanje takvih malih postrojenja iz sustava trgovanja emisijama sve dok su te mjeru na snazi. Ako poduzimaju ekvivalentne mjeru, isto se tako mogu isključiti i bolnice. Zbog administrativne jednostavnosti ta gornja granica nudi relativno najveće prednosti smanjenja administrativnih troškova po toni ekvivalenta CO₂. Zbog prelaska sa sustava dodjeljivanja emisijskih jedinica za razdoblje od pet godina te u svrhu povećanja sigurnosti i

predvidljivosti, treba donijeti odredbe u pogledu učestalosti revizija dozvola za emisije stakleničkih plinova. Države članice trebaju predložiti mjeru koje će se odnositi na mala postrojenja i koje će omogućiti doprinos smanjenju emisija jednak onomu koji se postiže primjenom sustava Zajednice. Te mjeru mogu obuhvaćati plaćanje naknade, sklapanje sporazuma s industrijskim subjektima i donošenje propisa. Uzimajući u obzir potrebu za smanjivanjem nepotrebnih administrativnih opterećenja za male emitire, države članice mogu utvrditi pojednostavljene postupke i mjeru za usklađivanje s ovom Direktivom.

- (12) Informacije o primjeni ove Direktive trebaju biti lako dostupne, posebno malim i srednjim poduzećima.
- (13) Količina emisijskih jedinica u okviru Zajednice trebala bi se linearno smanjivati računajući od sredine razdoblja 2008. do 2012., čime bi sustav trgovanja emisijama s vremenom osigurao postupna i predvidljiva smanjenja emisija. Godišnje smanjenje emisijskih jedinica trebalo bi iznositi 1,74 % od iznosa emisijskih jedinica koje države članice izdaju u skladu s odlukama Komisije i nacionalnim planovima raspodjele emisijskih jedinica za razdoblje od 2008. do 2012., kako bi sustav Zajednice na isplativ način pridonio sveukupnom smanjenju emisija za najmanje 20 % do 2020. na koje se Zajednica obvezala.
- (14) Taj doprinos jednak je smanjenju emisija koje bi u okviru sustava Zajednice 2020. iznosilo 21 % u odnosu na razine zabilježene 2005., uzimajući u obzir učinak povećanog područja primjene od razdoblja 2005.-2007. do razdoblja 2008.-2012. i podatke o emisijama obuhvaćenih trgovinom u godini 2005., korištene za ocjenjivanje nacionalnih planova raspodjele emisijskih jedinica Bugarske i Rumunjske za razdoblje od 2008. do 2012. godine, na temelju kojeg će 2020. godine biti izданo najviše 1 720 milijuna emisijskih jedinica. Točne količine emisija izračunat će se kad države članice izdaju emisijske jedinice prema odlukama Komisije o njihovim nacionalnim planovima raspodjele emisijskih jedinica za razdoblje od 2008. do 2012. godine jer je odobrenje dodjele emisijskih jedinica nekim postrojenjima bilo uvjetovano dokumentiranjem i verifikacijom njihovih emisija. Kad izdavanje emisijskih jedinica za razdoblje od 2008. do 2012. godine bude završeno, Komisija će objaviti ukupnu količinu emisijskih jedinica izdanih na razini Zajednice. Ukupna količina emisijskih jedinica Zajednice morat će se podešavati s obzirom na postrojenja koja se uključe u sustav Zajednice ili iz njega isključe tijekom razdoblja od 2008. do 2012. godine ili počevši od 2013. godine.
- (15) Gospodarstvo Zajednice morat će, između ostalog, osigurati da revidirani sustav Zajednice djeluje na najvišoj mogućoj razini gospodarske učinkovitosti i na temelju potpuno usklađenih uvjeta za dodjelu emisijskih jedinica u okviru Zajednice. Prema tome, dodjela se treba temeljiti na dražbovnoj prodaji jer je taj sustav najjednostavniji i općenito se smatra gospodarski najučinkovitijim. Time bi

se isto tako eliminirala slučajna dobit, a novi sudionici i gospodarstva s natprosječno brzim rastom bili bi stavljeni u isti položaj s postojećim postrojenjima.

(16) Da bi se održala okolišna i administrativna učinkovitost sustava Zajednice, izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja i brzo iscrpljivanje rezervi za nove sudionike, pravila za nove sudionike treba uskladiti kako bi se osiguralo da sve države članice usvoje isti pristup, posebno u vezi sa značenjem „znatnih proširenja“ postrojenja. Zato bi trebalo dodati odredbe o donošenju uskladenih pravila za provedbu ove Direktive. U tim bi pravilima „znatno proširenje“ trebalo, gdjegod je primjereno, definirati kao povećanje postojećeg instaliranog kapaciteta postrojenja za najmanje 10 % ili kao znatno povećanje emisija postrojenja povezano s povećanjem instaliranog kapaciteta. Emisijske jedinice iz rezervi za nove sudionike trebale bi se dodjeljivati samo za znatna proširenja postrojenja.

(17) Sve će države članice morati uložiti znatna sredstva za smanjivanje intenziteta emisija ugljika u okviru svojih gospodarstava do 2020. godine, a one države članice u kojima je prihod po glavi stanovnika još uvijek znatno ispod prosjeka Zajednice i koje gospodarski nastoje dostignuti bogatije države članice morat će uložiti velike napore da bi poboljšale energetsku učinkovitost. Budući da je cilj eliminirati narušavanje tržišnog natjecanja unutar Zajednice i osigurati najviši stupanj gospodarske učinkovitosti pri preoblikovanju gospodarstva Zajednice u sigurno i održivo gospodarstvo, bilo bi neprimjereno u različitim državama članicama različito tretirati gospodarske sektore obuhvaćene sustavom Zajednice. Zato je potrebno razviti druge mehanizme koji će pomoći državama članicama s relativno nižim prihodom po glavi stanovnika i većim mogućnostima za gospodarski rast. Među državama članicama treba 88 % ukupne količine emisijskih jedinica namijenjenih dražbovnoj prodaji raspodijeliti prema relativnom udjelu njihovih emisija u sustavu Zajednice za 2005. godinu ili prema prosjeku za razdoblje od 2005. do 2007. godine, uzimajući pritom višu od te dvije vrijednosti. Određenim državama članicama treba dodjeljiti 10 % od ukupne količine u svrhu solidarnosti i gospodarskog rasta unutar Zajednice kako bi ih one upotrijebile za smanjivanje emisija i prilagodbu utjecaju klimatskih promjena. Pri raspodjeli tih 10 % treba uzeti u obzir razine prihoda po glavi stanovnika 2005. godine i mogućnosti za gospodarski rast u tim državama članicama te dodjeljiti više državama članicama s nižim prihodom po glavi stanovnika i većim mogućnostima za gospodarski rast. Države članice s prosječnim prihodom po glavi stanovnika koji je za više od 20 % viši od prosjeka u Zajednici trebale bi dati svoj doprinosoj raspodjeli, osim u slučajevima kad izravni troškovi ukupnog paketa mjera, procijenjeni u okviru ocjene utjecaja koju Komisija daje uz paket provedbenih mjera za ostvarenje ciljeva Europske unije vezanih uz klimatske promjene i obnovljivu energiju za godinu 2020., iznose više od 0,7 % BDP-a. Dalnjih 2 % ukupne količine emisijskih jedinica namijenjenih dražbovnoj prodaji treba raspodijeliti među državama članicama čije su

emisije stakleničkih plinova 2005. godine bile najmanje 20 % niže od razine njihovih emisija u baznoj godini koja se na njih primjenjuje u skladu s Kyotskim protokolom.

(18) S obzirom na velike napore koji su potrebni za borbu protiv klimatskih promjena i prilagodbu njihovim neizbjježnim učincima, primjereno je najmanje 50 % prihoda od dražbovne prodaje emisijskih jedinica upotrijebiti za smanjivanje emisija stakleničkih plinova, prilagodbu utjecajima klimatskih promjena, financiranje istraživanja i razvoja u svrhu smanjivanja emisija i prilagodbe, razvijanje obnovljivih izvora energije s ciljem ispunjenja obveze Zajednice da do 2020. koristi 20 % energije iz obnovljivih izvora, za osiguravanje okolišno sigurnog hrvatanja i geološkog skladištenja stakleničkih plinova, doprinos Globalnom fondu za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije i Fondu za prilagodbu aktiviranom na Konferenciji o klimatskim promjenama u Poznańu (COP 14 i COP/MOP 4), provedbu mjera za sprečavanje odšumljavanja i lakšu prilagodbu u zemljama u razvoju te za rješavanje socijalnih pitanja kao što su moguća povećanja cijena električne energije koja pogodaju kućanstva s nižim i srednjim primanjima. Taj je omjer znatno niži od očekivanih neto prihoda koje bi državna tijela dobila od dražbovne prodaje, uzimajući u obzir moguće umanjene prihode od plaćanja naknada poduzeća. Osim toga, prihode od dražbovne prodaje emisijskih jedinica trebalo bi koristiti za pokrivanje administrativnih troškova upravljanja sustavom Zajednice. Ova Direktiva isto tako treba sadržavati odredbe o nadzoru korištenja sredstava dobivenih dražbovnom prodajom za navedene svrhe. Davanje informacija o korištenju sredstava ne oslobađa države članice od obveze utvrđene u članku 88. stavku 3. Ugovora na temelju koje moraju prijavljivati određene nacionalne mjere. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje ishod bilo kakvih budućih postupaka dodjele državne pomoći koji bi se mogli provoditi u skladu s člancima 87. i 88. Ugovora.

(19) Zbog toga bi dražbovna prodaja svih emisijskih jedinica morala od 2013. godine postati pravilo za sektor proizvodnje električne energije, uzimajući u obzir mogućnost toga sektora da povećane troškove emisija CO₂ prenese drugamo; osim toga, ne bi trebalo dodjeljivati besplatne emisijske jedinice za hrvatanje i skladištenje CO₂, što proizlazi iz činjenice da se emisijske jedinice ne moraju predavati za emisije koje se skladište. Da ne bi došlo do narušavanja tržišnog natjecanja, proizvođači električne energije mogu besplatne emisijske jedinice dobiti za daljinsko grijanje i hlađenje te za grijanje i hlađenje za koje se energija dobiva kogeneracijom visokog učinka, definiranom u Direktivi 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o promicanju kogeneracije na temelju potražnje za korisnom toplinskog energijom na unutarnjem energetskom tržištu⁽¹⁾ ako bi besplatne emisijske jedinice za tako proizvedenu toplinsku energiju dobila postrojenja u drugim sektorima.

⁽¹⁾ SL L 52, 21.2.2004., str. 50.

- (20) Glavna je dugoročna inicijativa za hvatanje i skladištenje CO₂ i nove tehnologije dobivanja energije iz obnovljivih izvora da ne treba predavati emisijske jedinice za emisije CO₂ koje se trajno skladište ili se uspiju izbjegići. Osim toga, da bi se ubrzala javna demonstracija prvih komercijalnih postrojenja i inovativnih tehnologija za dobivanje energije iz obnovljivih izvora trebalo bi sačuvati emisijske jedinice iz rezervi za nove sudionike, čime bi se osigurala dodjela emisijskih jedinica prvim takvim postrojenjima u Uniji za tone CO₂ koje će biti uskladištene, odnosno čije će emisije biti u dovoljnoj mjeri izbjegnute, pod uvjetom da postoji sporazum o razmjeni znanja. Dodatno treba finansirati dovoljno velike, inovativne projekte koje u velikoj mjeri sufinanciraju operateri koji, u načelu, pokrivaju više od pola relevantnih investicijskih troškova, pri čemu treba uzeti u obzir održivost projekta.
- (21) Za druge sektore obuhvaćene sustavom Zajednice treba uspostaviti prijelazni sustav u kojem bi količina besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica 2013. godine iznosila 80 % od količine koja je odgovarala postotku ukupnih emisija u Zajednici tijekom razdoblja od 2005. do 2007. godine koji su predmetna postrojenja emitirala u skladu s njihovim udjelom u ukupnoj godišnjoj količini emisijskih jedinica dodijeljenih na razini Zajednice. Potom bi se količina besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica trebala svake godine smanjivati za jednake iznose, što bi rezultiralo njezinom smanjenju na 30 % do 2020. godine, s ciljem da se 2027. besplatne emisijske jedinice više ne dodjeljuju.
- (22) Da bi se osiguralo pravilno funkcioniranje tržišta ugljika i električne energije, dražbovna prodaja emisijskih jedinica za razdoblje od godine 2013. nadalje treba započeti do 2011. godine i temeljiti se na jasnim i objektivnim te unaprijed utvrđenim načelima.
- (23) Dodjeljivanje besplatnih emisijskih jedinica postrojenjima u prijelaznom razdoblju treba osigurati kroz primjenu pravila usklađenih na razini Zajednice (referentne vrijednosti *ex-ante*) kako bi se narušavanje tržišnog natjecanja u Zajednici svelo na minimum. Kod tih pravila treba uzeti u obzir tehnike koje su najučinkovitije s obzirom na emisije stakleničkih plinova i potrošnju energije, zamjenske proizvode, alternativne proizvodne procese, korištenje biomase, obnovljive izvore energije te hvatanje i skladištenje CO₂. Nijedno od tih pravila ne smije poticati povećanje emisija te treba osigurati povećanje udjela emisijskih jedinica prodanih putem dražbe. Dodjele emisijskih jedinica moraju biti utvrđene prije početka razdoblja trgovine kako bi tržište moglo pravilno funkcionirati. Kod tih usklađenih pravila također treba uzeti u obzir emisije povezane s korištenjem gorivih otpadnih plinova kad u industrijskom procesu nije moguće izbjegći nastanak tih plinova. U tom pogledu pravilima se može predvidjeti dodjela besplatnih emisijskih jedinica operaterima postrojenja koji izgaraju predmetne otpadne plinove ili operaterima postrojenja u kojima ti plinovi nastaju. Ta bi pravila isto tako trebala sprečavati prekomjerno narušavanje tržišnog natjecanja na tržištima električne energije te energije za grijanje i hlađenje, koja se isporučuje industrijskim postrojenjima. Osim toga, ona trebaju spriječiti prekomjerno narušavanje tržišnog natjecanja između industrijske proizvodnje u postrojenjima kojima upravlja jedan operater i uslužne

proizvodnje u drugim postrojenjima. Ista pravila trebaju vrijediti za nove sudionike koji se bave istom djelatnošću kao i postojeća postrojenja koja besplatno dobivaju emisijske jedinice. Da bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja u okviru unutarnjeg tržišta, besplatne emisijske jedinice za proizvodnju električne energije ne bi se smjele dodjeljivati novim sudionicima. Emisijske jedinice koje ostaju u rezervi za nove sudionike u 2020. godini treba prodavati na dražbi.

- (24) Zajednica će i dalje imati vodeću ulogu u pregovorima o ambicioznom međunarodnom sporazumu o klimatskim promjenama pomoću kojega bi se ostvario cilj ograničavanja globalnog povišenja temperature na 2 °C, pri čemu ohrabruje napredak postignut na 13. konferenciji stranaka UNFCCC-a i 3. sastanku stranaka Kyotskog protokola, održanih na Baliju, Indonezija, od 3. do 14. prosinca 2007. U slučaju da druge razvijene zemlje i ostali veliki emiteri stakleničkih plinova ne sudjeluju u tom međunarodnom sporazumu, moglo bi doći do povećanja emisija stakleničkih plinova u trećim zemljama gdje industrija ne bi podlijegala odgovarajućim ograničenjima emisija ugljika (istjecanja ugljika), što bi istodobno dovelo u ekonomski nepovoljan položaj neke energetski intenzivne sektore i podsektore unutar Zajednice. To bi moglo oslabiti integritet okoliša i pozitivni učinak mjera Zajednice. U cilju rješavanja rizika od istjecanja ugljika, Zajednica treba besplatno dodjeliti 100 % emisijskih jedinica sektorima i podsektorima koji ispunjavaju relevantne uvjete. Utvrđivanje tih sektora i podsektora, kao i potrebnih mjera, trebalo bi podlijegati preispitivanju kako bi se osiguralo poduzimanje mjera u skladu s potrebama i sprječila prekomjerna kompenzacija. Za specifične sektore ili podsektore za koje postoje valjani dokazi da rizik od istjecanja ugljika nije moguće spriječiti na drugi način, u kojima struja predstavlja velik dio troškova proizvodnje i proizvodi se učinkovito, pri poduzimanju mjera može se uzeti u obzir potrošnja struje u proizvodnom procesu bez mijenjanja ukupne količine emisijskih jedinica. Rizik od istjecanja u tim sektorima ili podsektorima za početak treba procijeniti na razini tri decimale (šifra NACE-3) ili, gdje je to primjeren i gdje su dostupni relevantni podaci, na razini 4 decimalne (šifra NACE-4).

- (25) Komisija zato treba do 30. lipnja 2010. preispitati situaciju, savjetovati se sa svim relevantnim socijalnim partnerima i u svjetlu rezultata međunarodnih pregovora podnijeti izvješće skupa s odgovarajućim prijedlozima. U tom kontekstu Komisija bi trebala utvrditi za koje je energetski intenzivne industrijske sektore ili podsektore vjerojatno da će biti izloženi istjecanju ugljika do 31. prosinca 2009. Analizu treba temeljiti na procjeni nemogućnosti industrija da troškove potrebnih emisijskih jedinica ugrade u cijenu proizvoda bez znatnijeg gubitka udjela na tržištu u korist postrojenja izvan Zajednice koja ne poduzimaju odgovarajuće mjere za smanjivanje svojih emisija. Energetski intenzivne industrije za koje je utvrđeno da su izložene znatnom riziku od istjecanja ugljika moguće bi dobiti veću količinu besplatnih emisijskih jedinica ili bi se za ugljak mogao uvesti djehotvoran sustav ujednačavanja s ciljem da se postrojenja s visokim rizikom od istjecanja ugljika iz Zajednice i takva postrojenja iz trećih zemalja stave u usporedivi položaj. Kroz takav bi se sustav na uvoznike mogli primjenjivati

zahtjevi koji ne bi bili ništa manje povoljni od onih koji vrijede za postrojenja unutar Zajednice, na primjer, zahtjevi za predaju emisijskih jedinica. Sve mjere koje bi se poduzimale morale bi biti u skladu s načelima UNFCCC-a, posebno s načelom zajedničke, ali različite odgovornosti i odgovarajućih mogućnosti, uzimajući u obzir poseban položaj najmanje razvijenih zemalja (LDC). Sustav bi isto tako morao biti u skladu s međunarodnim obvezama Zajednice, uključujući obveze u okviru WTO-a.

obnovljivih izvora, uz promicanje energetske učinkovitosti, inovacija i tehnološkog razvoja. Gdje je to u skladu s postizanjem tih ciljeva, treba predvidjeti mogućnost sklapanja sporazuma s trećim zemljama, kojima bi se osigurala inicijativa za smanjivanje emisija u tim zemljama, što bi dovelo do stvarnih dodatnih smanjenja emisija stakleničkih plinova istodobno potičući inovacije u poduzećima koja se nalaze unutar Zajednice i tehnološki razvoj u trećim zemljama. Takve sporazume može ratificirati više zemalja. Kad Zajednica odobri zadovoljavajući međunarodni sporazum o klimatskim promjenama, pristup jedinicama iz projekata u trećim zemljama treba povećavati usporedno s povećanjem razine smanjenja koja će biti ostvarena u okviru sustava Zajednice.

(26) Rasprave unutar Europskog vijeća o utvrđivanju sektora ili podsektora izloženih znatnom riziku od istjecanja ugljika posebne su naravi i ni na koji način ne utječe na postupke za provedbu izvršnih ovlasti dodijeljenih Komisiji u skladu s člankom 202. Ugovora.

(27) Države članice mogu smatrati potrebnim da nekim postrojenjima za koja je utvrđeno da su izložena znatnom riziku od istjecanja ugljika privremeno nadoknađuju troškove vezane uz emisije stakleničkih plinova, koji su uključeni u cijenu električne energije. Takvu bi potporu trebalo dodjeljivati samo u slučajevima kad je to nužno i razmјerno i ona bi trebala osigurati očuvanje inicijativa sustava Zajednice za štednju energije i poticanje promjene potražnje za „sivom“ u potražnju za „zelenom“ električnom energijom.

(28) Da bi se osigurali jednakи uvjeti tržišnog natjecanja unutar Zajednice, potrebno je uskladiti korištenje jedinica za smanjenje emisija izvan Zajednice koje će koristiti operateri unutar sustava Zajednice. Kyotskim protokolom utvrđene su ciljne količine emisija za razvijene zemlje za razdoblje od 2008. do 2012. godine i predviđeno uvođenje ovjerenih smanjenja emisija (CER) iz projekata u okviru mehanizma čistog razvoja (CDM) i jedinica smanjenja emisija (ERU) iz projekata zajedničke provedbe (JI) te način na koji ih razvijene države primjenjuju da bi ostvarile dio tih ciljeva. Dok od 2013. nadalje Kyotski protokol ne omogućuje kreiranje jedinica ERU bez prije toga utvrđenih ciljeva u pogledu količina emisija za države domaćine, jedinice ovjerenih smanjenja emisija iz CDM projekata bi se potencijalno mogle nastaviti generirati. Kad međunarodni sporazum o klimatskim promjenama bude potpisani, trebalo bi predvidjeti dodatno korištenje jedinica CER i ERU koje potječu iz država koje su ratificirale taj sporazum. U nedostatku takvog sporazuma utvrđivanje dalnjeg korištenja jedinica CER i ERU narušilo bi ovu inicijativu i otežalo postizanje ciljeva Zajednice u pogledu povećanja korištenja obnovljivih izvora energije. Korištenje jedinica CER i ERU treba biti u skladu s ciljem koji je postavila Zajednica, a taj je da se do 2020. godine 20 % energije proizvodi iz

(29) Da bi se osigurala predvidljivost, operateri trebaju imati jamstvo da će nakon 2012. moći iskoristiti jedinice CER i ERU koje im preostanu od količine koja im je bila odobrena za korištenje u razdoblju od 2008. do 2012., iz projekata koji su prema vrsti ispunjavali uvjete za njihovo korištenje u okviru sustava Zajednice tijekom razdoblja od 2008. do 2012. Budući da države članice prije 2015. ne mogu obavljati prijenos jedinica CER i ERU koje su u posjedu operatera između obvezujućih razdoblja u okviru međunarodnih sporazuma (čuvanje jedinica CER i ERU u registru za iduće razdoblje) i samo ako države članice odluče odobriti čuvanje tih jedinica CER i ERU u kontekstu ograničenih prava na čuvanje takvih jedinica emisija, to jamstvo treba osigurati tako da se od država članica zahtjeva da operaterima omoguće razmjenu jedinica CER i ERU izdanih za smanjenja emisija prije 2012. za emisijske jedinice koje će vrijediti od 2013. nadalje. Međutim, budući da države članice ne bi trebale biti obvezne prihvati jedinice CER i ERU za koje nije sigurno da će ih moći koristiti za ispunjavanje svojih postojećih međunarodnih obveza, ovaj bi zahtjev trebao vrijediti najduže do 31. ožujka 2015. Operaterima treba osigurati jednak jamstvo u pogledu jedinica CER izdanih u okviru projekata uspostavljenih prije 2013., za smanjenja emisija od 2013. nadalje. Važno je da jedinice emisija koji potječu iz projekata i koje koriste operateri predstavljaju stvarna, dodatna i trajna smanjenja emisija koja je moguće verificirati, da jasno koriste održivom razvoju te da nemaju većih negativnih učinaka na okoliš i društvo. Trebalo bi utvrditi postupak koji će omogućiti isključenje određenih vrsta projekata.

(30) U slučaju da sklanjanje međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama bude odgođeno, treba predvidjeti mogućnost da se jedinice emisija iz visokokvalitetnih projekata u sustavu Zajednice koriste u okviru sporazuma s trećim zemljama. Takvi bi sporazumi, koji mogu biti dvostrani ili višestrandni, mogli omogućiti da projekti koji su generirali jedinice ERU do 2012. godine, ali to više ne mogu u okviru Kyotskog sporazuma, i dalje budu priznati u sustavu Zajednice.

- (31) Najnerazvijenije zemlje (LDC) posebno su osjetljive na utjecaje klimatskih promjena, a odgovorne su tek za vrlo nisku razinu emisije stakleničkih plinova. Zato pri korištenju prihoda dobivenih od dražbovne prodaje za lakšu prilagodbu zemalja u razvoju utjecajima klimatskih promjena posebnu prednost treba dati rješavanju potreba najnerazvijenijih zemalja (LDC). Budući da je u tim zemljama bilo vrlo malo CDM projekata, bilo bi primjereni predviđeti sigurno prihvaćanje jedinica emisija iz projekata koji u najnerazvijenijim zemljama (LDC) budu započeti nakon 2012. godine, čak i bez međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama, ako je jasno da se radi o dodatnim projektima koji doprinose održivom razvoju. Pravo na takvo prihvaćanje trebalo bi vrijediti za najnerazvijenije zemlje (LDC) do 2020. godine, pod uvjetom da one do tada ili ratificiraju neki međunarodni sporazum o klimatskim promjenama ili sklope neki dvostrani ili višestrani sporazum sa Zajednicom.
- (32) Kad bude postignut sporazum o klimatskim promjenama, mogu se koristiti dodatne jedinice emisija, najviše do polovice dodatnog smanjenja ostvarenog u sustavu Zajednice, a visokokvalitetne jedinice emisija iz CDM projekata u trećim zemljama treba prihvati u okviru sustava Zajednice tek od 2013. godine, kad te zemlje ratificiraju međunarodni sporazum.
- (33) Zajednica i njezine države članice trebale bi odobravati samo aktivnosti u okviru projekata čiji svi sudionici imaju sjedište ili u zemlji koja je sklopila međunarodni sporazum vezan uz takav projekt, kako bi se spriječilo „švercanje“ poduzeća u državama koje nisu sklopile međunarodni sporazum, osim u slučajevima kad ta poduzeća imaju sjedište u trećim zemljama ili u saveznim ili regionalnim entitetima koji su povezani sa sustavom Zajednice.
- (34) Činjenica da se neke odredbe ove Direktive odnose na odobrenje međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama od strane Zajednice ne dovodi u pitanje zaključivanje tog sporazuma i od strane država članica.
- (35) U svjetlu dosadašnjih iskustava odredbe sustava Zajednice koje se odnose na praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija treba poboljšati.
- (36) Unija treba raditi na uspostavi međunarodno priznatog sustava za smanjenje odšumljavanja te povećanje pošumljavanja i ponovnog pošumljavanja podupirući u okviru UNFCCC-a cilj razvoja mehanizma financiranja kao dijela djelotvorne, pravedne i koherentne finansijske arhitekture u okviru međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama koji će biti postignut na Konferenciji o klimatskim promjenama u Kopenhagenu (COP 15 i COP/MOP 5), uzimajući u obzir i postojeće sporazume.
- (37) Da bi se pojasnilo na koji se način Direktiva 2003/87/EZ odnosi na sve vrste kotlova, plamenika, turbine, grijanja, industrijskih peći, spalionica, kalcinatora (peći za žarenje), peći za sušenje, peći za pečenje, uređaja za sušenje, motora, gorivih celija, CLC jedinica, uređaja za spaljivanje opasnih materijala te jedinica za toplinsko ili katalitičko naknadno izgaranje, potrebno je dodati definiciju pojma „izgaranje“.
- (38) Da bi se osiguralo da se emisijske jedinice mogu unutar Zajednice prenositi sa subjekta na subjekt bez ikakvih ograničenja i da se sustav Zajednice od siječnja 2012. nadalje može povezati sa sustavima trgovanja emisijama u trećim zemljama i saveznim ili regionalnim entitetima, sve emisijske jedinice treba voditi u Registru Zajednice uspostavljenom u skladu s Odlukom br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o mehanizmu za praćenje emisija stakleničkih plinova u Zajednici i za provedbu Kyotskog protokola⁽¹⁾. To ne bi smjelo dovesti u pitanje vođenje nacionalnih registara za emisije koje nisu obuhvaćene sustavom Zajednice. Registrar Zajednice treba osigurati istu kvalitetu usluga kao nacionalni registri.
- (39) Od 2013. godine nadalje okolišno sigurno hvatanje, transport i geološko skladištenje CO₂ trebalo bi na uskladjeni način uključiti u sustav Zajednice.
- (40) Trebalo bi osigurati mjere kojima će se osigurati uzajamno priznavanje emisijskih jedinica između sustava Zajednice i drugih obveznih sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova koji ograničavaju apsolutne emisije, uspostavljenih u bilo kojoj trećoj zemlji, odnosno saveznom ili regionalnom entitetu.
- (41) Treće zemlje koje graniče s Unijom treba poticati da se uključe u sustav Zajednice ako ispunjavaju zahtjeve ove Direktive. Komisija bi u pregovorima sa zemljama kandidatkinjama, potencijalnim zemljama kandidatkinjama i zemljama obuhvaćenima europskom susjedskom politikom, te u pružanju finansijske i tehničke pomoći tim zemljama, trebala na sve moguće načine promicati taj cilj. To bi olakšalo prijenos tehnologije i znanja tim zemljama, što je važno sredstvo za postizanje gospodarskih, okolišnih i društvenih koristi za sve.
- (42) Ovom bi Direktivom trebalo predviđjeti sklapanje sporazuma za priznavanje emisijskih jedinica između sustava Zajednice i drugih obveznih sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova s ograničenjima apsolutnih emisija koja su u skladu sa sustavom Zajednice, uzimajući u obzir razinu postavljenih ciljeva u pogledu očuvanja okoliša te prisutnost čvrstog i usporedivog mehanizma praćenja, izvješćivanja i verificiranja emisija te sustava uskladjivanja.

⁽¹⁾ SL L 49, 19.2.2004., str. 1.

- (43) Uzimajući u obzir iskustva u okviru sustava Zajednice, trebalo bi omogućiti izdavanje emisijskih jedinica za projekte koji smanjuju emisije stakleničkih plinova, pod uvjetom da se ti projekti odvijaju prema usklađenim pravilima donesenima na razini Zajednice i da ne dovode do dvostrukog brojenja smanjenja emisija te da ne sprečavaju širenje područja primjene sustava Zajednice i poduzimanje drugih mjera u okviru politike smanjivanja emisija, koje nisu obuhvaćene sustavom Zajednice.
- (44) Mjere potrebne za provedbu ove Direktive treba donositi u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽¹⁾.
- (45) Komisija bi trebala imati ovlasti za donošenje mjera za usklađivanje pravila o definiranju „novih sudionika”, dražbovnoj prodaji emisijskih jedinica, prijelaznoj dodjeli emisijskih jedinica na razini Zajednice, utvrđivanju kriterija i načina koji se primjenjuju na odabir određenih demonstracijskih projekata, o sastavljanju popisa sektora i podsektora koji su izloženi znatnom riziku od istjecanja ugljika, o korištenju jedinica smanjenja, praćenju, izvješćivanju i verifikaciji emisija, akreditaciji verifikatora, provedbi usklađenih pravila za projekte, kao i o izmjeni određenih priloga. Budući da su to mjere općenitog karaktera, namijenjene za izmjenu elemenata Direktive 2003/87/EZ koji nisu od presudnog značenja, između ostalog, dopunjavajući ju novim nebitnim elementima, one moraju biti donesene u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom, predviđenim u članku 5.a Odluke 1999/468/EZ.
- (46) Direktivu 2003/87/EZ treba stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (47) Primjereno je osigurati rani prijenos onih odredaba na temelju kojih će sustav Zajednice djelovati od 2013. godine nadalje.
- (48) Za pravilan zaključak razdoblja trgovanja od 2008. do 2012. godine odredbe Direktive 2003/87/EZ, kako je izmijenjena Direktivom 2004/101/EZ⁽²⁾, Direktivom 2008/101/EZ⁽³⁾ i Uredbom (EZ) br. 219/2009⁽⁴⁾, treba

nastaviti primjenjivati bez utjecaja na mogućnost da Komisija donosi potrebne mjere za promjene u djelovanju sustava Zajednice od 2013. nadalje.

- (49) Primjena ove Direktive ne dovodi u pitanje članke 87. i 88. Ugovora.

- (50) Ova Direktiva poštuje osnovna prava i slijedi načela priznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije.

- (51) Budući da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego ih se zbog opsega i učinaka ove Direktive može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donositi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti određenom u članka 5. Ugovora. Sukladno načelu proporcionalnosti određenom u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (52) U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljem zakonodavstvu⁽⁵⁾ države članice se potiče da za svoje potrebe i u interesu Zajednice sastave i objave vlastite tablice koje će u najčešćoj mogućoj mjeri prikazati korelaciju između ove Direktive i prijelaznih mjera,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2003/87/EZ

Direktiva 2003/87/EZ mijenja se kako slijedi:

1. Članku 1. dodaju se sljedeći stavci:

„Ovom se Direktivom predviđaju i veća smanjenja emisija stakleničkih plinova, što doprinosi postizanju razina smanjenja koje se sa znanstvenog stajališta smatraju nužnim za sprečavanje opasnih klimatskih promjena.

Isto tako ovom se Direktivom utvrđuju odredbe za ocjenu i provedbu strožih obveza smanjivanja na razini Zajednice, za više od 20 %, koje treba se primjenjivati kad Zajednica odobri međunarodni sporazum o klimatskim promjenama, što dovodi do smanjenja emisija stakleničkih plinova većih od smanjenja koja se zahtijevaju člankom 9. i na što ukazuje obveza smanjenja od 30 % koja je bila prihvaćena na zasjedanju Europskog vijeća u ožujku 2007.”

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽²⁾ Direktiva 2004/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice, s obzirom na projektne mehanizme Kyotskog protokola (SL L 338, 13.11.2004., str. 18.).

⁽³⁾ Direktiva 2008/101/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi uključivanja zrakoplovnih djelatnosti u sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 8, 13.1.2009., str. 3.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 219/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o prilagodbi većeg broja instrumenata koji podliježu postupku iz članka 251. Ugovora, Odluci Vijeća 1999/468/EZ s obzirom na regulatorni postupak s kontrolom – drugi dio (SL L 87, 31.3.2009., str. 109.).

⁽⁵⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

2. Članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) „staklenički plinovi” znači plinovi navedeni u Prilogu II. i drugi plinoviti sastavni dijelovi atmosfere, kako prirodni tako i antropogeni, koji apsorbiraju i ponovno emitiraju infracrveno zračenje”;

(b) točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) „novi sudionik” znači:

— svako postrojenje u kojem se obavljaju jedna ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I., koje je dobilo dozvolu za emisije stakleničkih plinova prvi put nakon 30. lipnja 2011.,

— svako postrojenje u kojem se prvi put obavlja neka od djelatnosti obuhvaćenih sustavom Zajednice u skladu s člankom 24. stavcima 1. ili 2., ili

— svako postrojenje u kojem se obavljaju jedna ili više djelatnosti navedenih u Prilogu I., ili neka od djelatnosti obuhvaćenih sustavom Zajednice u skladu s člankom 24. stavcima 1. ili 2., čiji je kapacitet značajno povećan nakon 30. lipnja 2011., samo s obzirom na to povećanje kapaciteta.”;

(c) sljedeće se točke dodaju:

„(t) „izgaranje” znači svaka oksidacija goriva, bez obzira na način na koji se proizvedena toplinska, električna ili mehanička energija koristi i sve druge izravno povezane djelatnosti, uključujući pročišćavanje otpadnih plinova;

„(u) „generator električne energije” znači postrojenje koje na dan ili nakon 1. siječnja 2005. proizvodi električnu energiju za prodaju trećim stranama i u kojemu se osim „izgaranja goriva” ne odvija nijedna druga djelatnost navedena u Prilogu I.”

3. U članku 3.c stavku 2. riječi „članku 11. stavku 2.” zamjenjuju se riječima „članku 13. stavku 1.”

4. U članku 3.g riječi „sa smjernicama donesenima u skladu s člankom 14.” zamjenjuju se riječima „s Uredbom iz članka 14.”

5. Članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Dozvole za emisije stakleničkih plinova

Države članice osiguravaju da od 1. siječnja 2005. nijedno postrojenje ne obavlja djelatnosti navedene u Prilogu I. koje

dovode do emisija utvrđenih za tu djelatnost, osim ako operator postrojenja ima dozvolu koju mu je za to izdalo nadležno tijelo u skladu s člancima 5. i 6., odnosno ako je to postrojenje isključeno iz sustava Zajednice u skladu s člankom 27. To vrijedi i za postrojenja uključena u skladu s člankom 24.”

6. Članak 5.d zamjenjuje se sljedećim:

„(d) mjere planirane za praćenje i izvješćivanje o emisijama u skladu s uredbom navedenom u članku 14.”

7. Članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Nadležno tijelo svakih pet godina preispituje dozvole za emisije stakleničkih plinova i prema potrebi ih izmjenjuje.”;

(b) točka (c) u stavku 2. zamjenjuje se sljedećim:

„(c) plan praćenja koji ispunjava zahtjeve iz uredbe navedene u članku 14. Države članice mogu operatorima dopustiti ažuriranje planova praćenja bez mijenjanja dozvole. Sve ažurirane planove operatori podnose na odobrenje nadležnom tijelu.”

8. Članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

Izmjene koje se odnose na postrojenja

Operator obavješćuje nadležno tijelo o svim planiranim promjenama vrste ili rada postrojenja, odnosno o bilo kakvom povećanju ili smanjenju njegovog kapaciteta zbog kojih bi moglo biti potrebno izdati novu dozvolu za emisije stakleničkih plinova. Gdje je to primjereni, nadležno tijelo izdaje novu dozvolu. Kad se mijenja identitet operatora postrojenja, nadležno tijelo izmjenjuje dozvolu dodajući ime i adresu novog operatora.”

9. Članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Količina emisijskih jedinica na razini Zajednice

Količina emisijskih jedinica koja se na razini Zajednice izdaje svake godine, počevši od 2013., mora se početi linearno smanjivati od sredine razdoblja 2008. do 2012. Količina se smanjuje uz primjenu faktora 1,74 % u usporedbi s prosječnom godišnjom ukupnom količinom emisijskih jedinica koje države članice izdaju u skladu s odlukama Komisije o nacionalnim planovima raspodjele emisijskih jedinica za razdoblje od 2008. do 2012. godine.

Komisija do 30. lipnja 2010. objavljuje absolutnu količinu emisijskih jedinica za cijelu Zajednicu za 2013. godinu na temelju ukupne količine emisijskih jedinica koje su izdale ili budu izdale države članice u skladu s odlukama Komisije o njihovim nacionalnim planovima raspodjele emisijskih jedinica za razdoblje od 2008. do 2012.

Komisija preispituje linearni faktor i prema potrebi počevši od 2020. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedloge u svrhu donošenja odluke do 2025.”

10. Sljedeći se članak dodaje:

„Članak 9.a

Prilagođavanje ukupne količine emisijskih jedinica na razini Zajednice

1. U pogledu postrojenja koja su u sustav Zajednice bila uključena tijekom razdoblja od 2008. do 2012., u skladu s člankom 24. stavkom 1., količina emisijskih jedinica koje se izdaju od 1. siječnja 2013. mora biti tako prilagođena da odražava prosječnu godišnju količinu emisijskih jedinica izdanih za ta postrojenja tijekom razdoblja u kojem su uključene, prilagodenu uz primjenu linearнog faktora spomenutog u članku 9.

2. U pogledu postrojenja koja obavljaju djelatnosti navedene u Prilogu I., koja se u sustav Zajednice uključuju tek od 2013. godine nadalje, države članice se moraju pobrinuti da operateri takvih postrojenja relevantnom nadležnom tijelu dostave propisno dokumentirane i nezavisno verificirane podatke o emisijama kako bi se uzeli u obzir pri prilagođavanju količina emisijskih jedinica koje trebaju biti izdane za cijelu Zajednicu.

Svi takvi podaci moraju se dostaviti relevantnom nadležnom tijelu do 30. travnja 2010., u skladu s odredbama donesenima u skladu s člankom 14. stavkom 1.

Ako su dostavljeni podaci uredno dokumentirani, nadležno tijelo o tome obavještuje Komisiju do 30. lipnja 2010., a količina emisijskih jedinica koje trebaju biti izdane, prilagođene primjenom linearнog faktora spomenutog u članku 9., prilagođuju se s tim u skladu. Za postrojenja koja osim CO₂ ispuštaju i druge plinove, nadležno tijelo može izvjestiti o nižem iznosu emisija u skladu s potencijalom za smanjenje emisija tih postrojenja.

3. Komisija prilagođene količine navedene u stavcima 1. i 2. objavljuje do 30. rujna 2010.

4. U pogledu postrojenja koja su isključena iz sustava Zajednice u skladu s člankom 27., količina emisijskih jedinica koje se od 1. siječnja 2013. izdaju na razini Zajednice prilagođava se na niže, tako da odražava prosječne godišnje verificirane emisije tih postrojenja u razdoblju od 2008. do 2010., korigirane pomoću linearнog faktora spomenutog u članku 9.”

11. Članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Dražbovna prodaja emisijskih jedinica

1. Od 2013. nadalje države članice prodaju na dražbi sve emisijske jedinice koje nisu besplatno raspodijeljene u skladu s člancima 10.a i 10.c. Do 31. prosinca 2010. Komisija utvrđuje i objavljuje procijenjenu količinu emisijskih jedinica koje trebaju biti prodane na dražbi.

2. Ukupna količina emisijskih jedinica koje svaka država članica prodaje na dražbi sastoji se od sljedećeg:

- (a) 88 % ukupne količine emisijskih jedinica namijenjenih prodaji na dražbi, predviđenih za raspodjelu državama članicama u udjelima koji odgovaraju udjelima verificiranih emisija predmetnih država u okviru sustava Zajednice za 2005. ili prosjeku za razdoblje od 2005. do 2007., već prema tome koja je od tih količina veća;
- (b) 10 % ukupne količine emisijskih jedinica namijenjenih prodaji na dražbi, predviđenih za raspodjelu nekim državama članicama u svrhu solidarnosti i rasta unutar Zajednice, čime se povećava količina emisijskih jedinica koje te države prodaju na dražbi u skladu s točkom (a) za postotke navedene u Prilogu II.a; i
- (c) 2 % ukupne količine emisijskih jedinica namijenjenih prodaji na dražbi, predviđenih za raspodjelu državama članicama čije su emisije stakleničkih plinova 2005. godine bile najmanje 20 % manje od njihovih emisija u baznoj godini koja se na njih primjenjuje u skladu s Kyotskim protokolom. Raspodjela tog postotka među predmetnim državama članicama utvrđena je u Prilogu II.b.

U smislu točke (a) udjel država članica koje 2005. godine nisu sudjelovale u sustavu Zajednice računa se na temelju njihovih verificiranih emisija u okviru sustava Zajednice u 2007. godini.

Ako bude potrebno, postoci navedeni u točkama (b) i (c) razmјerno se podešavaju kako bi se osiguralo da raspodjela iznosi 10 % odnosno 2 %.

3. Države članice odlučuju o namjeni prihoda dobivenih od dražbovne prodaje emisijskih jedinica. Najmanje 50 % od prihoda dobivenih od dražbovne prodaje emisijskih jedinica iz stavka 2., uključujući sve prihode od dražbovne prodaje iz stavka 2. točaka (b) i (c) ili ekvivalent u financijskoj vrijednosti tih prihoda, treba koristiti za jednu ili više sljedećih namjena:

- (a) smanjivanje emisija stakleničkih plinova, uključujući doprinose za Globalni fond za energentsku učinkovitost i obnovljive izvore energije i Fond za prilagodbu aktiviran na Konferenciji o klimatskim promjenama u Poznańu (COP 14 i COP/MOP 4), prilagodbu utjecajima klimatskih promjena te financiranje istraživanja i

- razvoja, kao i demonstracijskih projekata za smanjivanje emisija i prilagodbu klimatskim promjenama, uključujući sudjelovanje u inicijativama u okviru Europskog strateškog plana za energetsku tehnologiju i europske tehnološke platforme;
- (b) razvoj obnovljivih izvora energije s ciljem ispunjavanja obveze Zajednice u pogledu korištenja 20 % obnovljive energije do 2020. godine, kao i za razvoj drugih tehnologija koje doprinose prijelazu na sigurno i održivo gospodarstvo s niskim emisijama ugljika te za pomoć pri ispunjavanju obveze Zajednice da energetsku učinkovitost do 2020. godine poveća za 20 %;
  - (c) mjere za sprečavanje odšumljavanja i povećanje opsega pošumljavanja i ponovnog pošumljavanja u zemljama u razvoju koje su ratificirale međunarodni sporazum o klimatskim promjenama, za prijenos tehnologija i lakšu prilagodbu negativnom djelovanju klimatskih promjena u tim zemljama;
  - (d) uklanjanje CO₂ ugrađivanjem u šumsku biomasu u Zajednici;
  - (e) okolišno sigurno hvatanje i geološko skladištenje CO₂, posebno iz elektrana na fosilna goriva i određenih industrijskih sektora i podsektora, uključujući i one u trećim zemljama;
  - (f) poticanje prijelaza na prijevozna sredstva s niskim emisijama i na javne oblike prijevoza;
  - (g) financiranje istraživanja i razvoja u području energetske učinkovitosti i čistih tehnologija u sektorima na koje se odnosi ova Direktiva;
  - (h) mjere namijenjene za povećanje energetske učinkovitosti i izolacije, odnosno osiguravanje finansijske potpore za rješavanje socijalnih aspekata u kućanstvima s nižim i srednjim primanjima;
  - (i) za pokrivanje administrativnih troškova upravljanja sustavom Zajednice.

Smatra se da su države članice ispunile odredbe ovog stavka ako imaju i provode fiskalnu politiku ili politiku finansijskih potpora koja posebno uključuje zemlje u razvoju ili domaću regulatornu politiku koja podržava davanje finansijskih potpora, uspostavljenih u smislu prvoga stavka, u vrijednosti jednakoj iznosu od najmanje 50 % prihoda dobivenih od dražbovine prodaje emisijskih jedinica iz stavka 2., uključujući i sve prihode iz dražbovine prodaje iz stavka 2. točaka (b) i (c).

Države članice obavješćuju Komisiju o korištenju navedenih prihoda i mjerama poduzetima u skladu s ovim stavkom u svojim izvješćima koja dostavljaju u skladu s Odlukom br. 280/2004/EZ.

4. Komisija do 30. lipnja 2010. donosi uredbu o vremenskom rasporedu, upravljanju i drugim aspektima dražbovine prodaje emisijskih jedinica kako bi osigurala njezino provođenje na transparentan, usklađen i nediskriminirajući način. U tu svrhu taj postupak treba biti predviđljiv, posebno u pogledu vremenskog rasporeda i redoslijeda dražbovnih prodaja te procijenjenih količina emisijskih jedinica koje trebaju biti na raspolaganju.

Dražbovine prodaje moraju biti predviđene tako da osiguravaju da:

- (a) operateri, a posebno mala i srednja poduzeća obuhvaćena sustavom Zajednice imaju potpuni, pravedan i jednak pristup;
- (b) svi sudionici istodobno imaju pristup istim informacijama i da sudionici ne narušavaju odvijanje dražbovine prodaje;
- (c) organizacija i sudjelovanje na dražbama budu isplativi i da se izbjegavaju neopravdani administrativni troškovi; i
- (d) emisijske jedinice budu dostupne malim emiterima.

Ta mjera, namijenjena za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem usvaja se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji je naveden u članku 23. stavku 3.

Države članice izvješćuju o pravilnoj provedbi pravila o dražbovoj prodaji, posebno s obzirom na pravednost i otvorenost pristupa, transparentnost, formiranje cijena te tehničke i operativne aspekte. Izvješća se predaju u roku od mjesec dana od predmetne dražbe i objavljaju na internetskoj stranici Komisije.

5. Komisija nadzire funkcioniranje europskog tržišta ugljika. Svake godine Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o funkcioniranju tržišta ugljika, uključujući provedbu dražbi, likvidnost i količine s kojima se trguje. Prema potrebi države članice osiguravaju da se sve relevantne informacije dostave Komisiji najmanje dva mjeseca prije nego Komisija usvoji izvješće."

12. Sljedeći se članci umeću:

„Članak 10.a

Prijelazna pravila na razini Zajednice o usklađenoj dodjeli besplatnih emisijskih jedinica

1. Do 31. prosinca 2010. Komisija donosi potpuno usklađene mjeru na razini Zajednice za dodjelu emisijskih jedinica iz stavaka 4., 5., 7. i 12., uključujući sve potrebne odredbe za usklađenu primjenu stavka 19.

Te mjere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 23. stavku 3.

U okviru mjera iz prvog podstavka utvrđuju se, koliko to bude moguće, ex-ante referentne vrijednosti na razini Zajednice kako bi se osiguralo da se dodjela odvija na način koji potiče smanjivanje emisija stakleničkih plinova i energetski učinkovite tehnike, uzimajući u obzir najučinkovitije tehnike, nadomesne, alternativne proizvodne procese, visoko učinkovitu kogeneraciju, učinkovito obnavljanje energije iz otpadnih plinova, korištenje biomase te hvatanje i skladištenje CO₂ gdje postoje odgovarajući objekti i oprema, a ne potiču povećavanje emisija. Besplatne emisijske jedinice ne dodjeljuju se ni za kakve oblike proizvodnje električne energije, osim u slučajevima koji pripadaju članku 10.c i za električnu energiju proizvedenu od otpadnih plinova.

U načelu se za svaki sektor i podsektor izračunavaju referentne vrijednosti za proizvod, a ne za ulazne sirovine kako bi se u svakom proizvodnom postupku predmetnog sektora ili podsektora maksimalno povećala smanjenja emisija stakleničkih plinova i uštede zbog energetske učinkovitosti.

Pri utvrđivanju načela za određivanje ex-ante referentnih vrijednosti u pojedinačnim sektorima i podsektorima Komisija se savjetuje s relevantnim zainteresiranim stranama, uključujući i predmetne sektore i podsektore.

Kad Zajednica odobri neki međunarodni sporazum o klimatskim promjenama koji dovodi do obveznog smanjivanja emisija stakleničkih plinova, usporedivih s onima u Zajednici, Komisija preispituje te mjere kako bi osigurala da se besplatne emisijske jedinice dodjeljuju samo u slučajevima kad je to potpuno opravdano u svjetlu toga sporazuma.

2. Početna točka pri definiranju načela za utvrđivanje ex-ante referentnih vrijednosti u pojedinačnim sektorima ili podsektorima mora biti prosječni učinak 10 % najučinkovitijih postrojenja u predmetnom sektoru ili podsektoru u okviru Zajednice u razdoblju 2007.-2008. godine. Komisija se pritom savjetuje s relevantnim zainteresiranim stranama, uključujući i predmetne sektore i podsektore.

Propisi sukladni člancima 14. i 15. utvrđuju usklađena pravila o praćenju, izvješćivanju i verificiranju emisija stakleničkih plinova povezanih s proizvodnjom u svrhu utvrđivanja ex-ante referentnih vrijednosti.

3. Na temelju stavaka 4. i 8. i neovisno o članku 10.c besplatne emisijske jedinice ne dodjeljuju proizvođačima električne energije, odnosno operaterima postrojenja za hvatanje CO₂, cjevovoda za prijenos CO₂ ili lokacija za skladištenje CO₂.

4. Besplatne emisijske jedinice dodjeljuju se za centralno grijanje, kao i za visokoučinkovitu kogeneraciju, kako je utvrđena Direktivom 2004/8/EZ, na zahtjev koji je opravdan s gospodarskog stajališta i odnosi se na proizvodnju energije za grijanje ili hlađenje. Svake godine nakon 2013. ukupne količine emisijskih jedinica dodijeljene takvim postrojenjima za proizvodnju toplinske energije podešavaju se uz primjenu linearног faktora iz članka 9.

5. Maksimalna godišnja količina emisijskih jedinica koja čini osnovu za izračunavanje emisijskih jedinica za postrojenja koja nisu obuhvaćena stavkom 3. i koja nisu novi sudionici ne smije prijeći zbroj:

- (a) godišnje ukupne količine na razini Zajednice, kako je utvrđena u skladu s člankom 9., pomnožene s udjelom emisija iz postrojenja koja nisu obuhvaćena stavkom 3. u ukupnoj prosječnoj količini verificiranih emisija u razdoblju od 2005. do 2007. godine, iz postrojenja uključenih u sustav Zajednice u razdoblju od 2008. do 2012. godine; i
- (b) ukupne količine prosječnih godišnjih verificiranih emisija iz postrojenja u razdoblju od 2005. do 2007. godine, koje se u sustav Zajednice uključuju tek počevši od 2013. godine i nisu obuhvaćene stavkom 3., prilagođene uz primjenu faktora koji se spominje u članku 9.

Prema potrebi se za sve sektore primjenjuje jedinstveni korektivni faktor.

6. Države članice isto tako mogu donijeti finansijske mjere u korist sektora ili podsektora za koje se utvrdi da su izloženi značajnom riziku od istjecanja ugljika, zbog troškova vezanih uz emisije stakleničkih plinova ugrađenih u cijene električne energije, u svrhu kompenzacije tih troškova te u slučajevima kad su takve finansijske mjere u skladu s pravilima o državnim potporama koja su u primjeni ili koja na tom području tek treba biti donesena.

Te se mjere temelje na ex-ante referentnim vrijednostima neizravnih emisija CO₂ po jedinici proizvodnje. Ex-ante referentne vrijednosti izračunavaju se za određeni sektor ili podsektor kao produkt potrošnje električne energije po jedinici proizvodnje koja odgovara najučinkovitijim raspoloživim tehnologijama i emisija CO₂ iz relevantne mješavine goriva za proizvodnju električne energije.

7. Pet posto ukupne količine emisijskih jedinica na razini Zajednice, utvrđenih u skladu s člancima 9. i 9.a za razdoblje od 2013. do 2020., stavlja se na stranu za nove sudionike kao maksimalni iznos koji se može dodjeliti novim sudionicima u skladu s pravilima donesenima u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Emisijske jedinice iz te rezerve na razini Zajednice, koje ne budu dodijeljene novim sudionicima niti upotrijebljene u skladu sa stavcima 8., 9. ili 10. ovog članka tijekom razdoblja od 2013. do 2020., države članice prodaju na dražbi uzimajući u obzir količinu koju su postrojenja u državama članicama dobila iz te rezerve u skladu s člankom 10. stavkom 2., pri čemu se detaljni postupak i vremenski okvir utvrđuju u skladu s člankom 10. stavkom 4. i relevantnim provedbenim odredbama.

Količine dodijeljenih emisijskih jedinica prilagođavaju se uz primjenu linearnog faktora iz članka 9.

Novim sudionicima ne dodjeljuju se emisijske jedinice ni za kakvu proizvodnju električne energije.

Do 31. prosinca 2010. godine Komisija donosi usklađena pravila za primjenu definicije pojma „novi sudionik”, posebno u vezi s definicijom pojma „znatna proširenja”.

Te mjere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 23. stavka 3.

8. Do 31. prosinca 2015. najviše 300 milijuna emisijskih jedinica na raspolaganju je u rezervi za nove sudionike kao pomoć za poticanje izgradnje i djelovanja do 12 komercijalnih demonstracijskih projekata čiji je cilj okolišno sigurno hvatanje i geološko skladištenje (CCS) CO₂, kao i demonstracijskih projekata u kojima se primjenjuju inovativne tehnologije za iskorištavanje obnovljivih izvora energije na području Unije.

Emisijske jedinice stavljuju se na raspolaganje kao potpora za demonstracijske projekte koji na geografski uravnoteženim lokacijama osiguravaju razvoj širokog spektra tehnologija hvatanja i skladištenja ugljika (CCS) i inovativnih tehnologija za iskorištavanje obnovljivih izvora energije koji još nisu komercijalno održivi. Njihovo dodjeljivanje ovisi o verificiranim izbjegnutim emisijama CO₂.

Projekti se odabiru na temelju objektivnih i transparentnih kriterija koji uključuju zahteve u pogledu razmijene znanja. Ti kriteriji i mjere donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 23. stavka 3. i dostupni su javnosti.

Dio emisijskih jedinica odvaja se za projekte koji ispunjavaju kriterije iz trećeg podstavka. Potpora za te projekte daje se preko država članica, kao dopuna u okviru sufinciranja koje u većoj mjeri snosi operater postrojenja. Može ih sufincirati i predmetna država članica ili se u tu svrhu mogu koristiti neki drugi instrumenti. Ni jedan projekt po mehanizmu iz ovog stavka ne može dobiti potporu veću od 15 % od ukupnog broja emisijskih jedinica raspoloživilih za tu svrhu. Te emisijske jedinice uzimaju se u obzir u skladu sa stavkom 7.

9. Litva, koja se u skladu s člankom 1. Protokola br. 4 o nuklearnoj elektrani Ignalina u Litvi, priloženog Aktu o pristupanju iz godine 2003., obvezala do 31. prosinca 2009. zatvoriti jedinicu 2 nuklearne elektrane Ignalina, može, ako ukupna količina verificiranih emisija Litve u okviru sustava Zajednice u razdoblju od 2013. do 2015. prekorači ukupnu količinu besplatnih emisijskih jedinica izdanih postrojenjima u Litvi za emisije iz proizvodnje električne energije u tom razdoblju i tri osmine emisijskih jedinica koje Litva treba prodati na dražbi za razdoblje od 2013. do 2020., tražiti emisijske jedinice iz rezervi za nove sudionike za dražbovnu prodaju u skladu s propisom iz članka 10. stavka 4. Najviši iznos takvih emisijskih jedinica mora biti jednak prekoračenoj količini emisija u tom razdoblju, ako je taj višak nastao zbog povećanih emisija iz proizvodnje električne energije, umanjen za količinu za koju su emisijske jedinice u toj državi članici u razdoblju od 2008. do 2012. prekoračile verificirane emisije u okviru sustava Zajednice. Sve takve emisijske jedinice uzimaju se u obzir u skladu sa stavkom 7.

10. Svaka država članica čija je električna mreža povezana s Litvom i koja je 2007. godine više od 15 % količine domaće potrošnje električne energije uvezla iz Litve za vlastitu potrošnju, i u kojoj su emisije porasle zbog investicija u novu proizvodnju električne energije, mogu primjenjivati stavak 9. *mutatis mutandis* u skladu s uvjetima utvrđenim u tom stavku.

11. Prema članku 10.b količina emisijskih jedinica koje se 2013. godine besplatno dodjeljuju u skladu sa stavcima 4. do 7. ovog članka iznosi 80 % količine utvrđene u skladu s mjerama navedenima u stavku 1. Nakon toga broj besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica svake se godine smanjuje za jednake iznose te 2020. godine iznosi 30 %, s ciljem da od 2027. godine uopće više ne bude besplatnih dodjela.

12. Temeljem članka 10.b 2013. i svake sljedeće godine sve do 2020. postrojenjima u sektorima ili podsektorima koji su izloženi velikom riziku od istjecanja ugljika dodjeljuju se besplatne emisijske jedinice u iznosu od 100 % količine utvrđene u skladu s mjerama iz stavka 1.

13. Do 31. prosinca 2009. i svakih pet godina nakon toga, Komisija nakon rasprave u Europskom vijeću utvrđuje listu sektora ili podsektora iz stavka 12. na temelju kriterija navedenim u stavcima 14. do 17.

Svake godine Komisija može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev države članice, dodati neki sektor ili podsektor na listu iz prvog podstavka ako putem analitičkog izvješća može dokazati da taj sektor ili podsektor ispunjava kriterije iz stavaka 14. do 17., nakon promjene koja značajno utječe na djelatnosti tog sektora ili podsektora.

Za potrebe provedbe ovog članka Komisija se savjetuje s predmetnim državama članicama, sektorima ili podsektorima i s relevantnim zainteresiranim stranama.

Te mjere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji je naveden u članku 23. stavku 3.

14. Da bi utvrdila sektore ili podsektore iz stavka 12., Komisija na razini Zajednice ocjenjuje u kojoj je mjeri moguće da predmetni sektor ili podsektor, na relevantnoj razini detaljnosti, izravne troškove potrebnih emisijskih jedinica i neizravne troškove viših cijena električne energije koji proizlaze iz provedbe ove Direktive ugraditi u cijenu proizvoda, bez značajnijeg gubitka tržišta, u korist postrojenja izvan Zajednice čija je učinkovitost u pogledu emisija ugljika niža. Te se procjene temelje na prosječnoj cijeni ugljika utvrđenoj u okviru procjene učinaka koju Komisija priprema uz paket provedbenih mjer za ostvarivanje ciljeva EU-a u pogledu klimatskih promjena i obnovljivih izvora energije za 2020. i, ako budu raspoloživi, na podacima o trgovanju, proizvodnji i dodanoj vrijednosti iz zadnje tri godine za svaki sektor ili podsektor.

15. Sektor ili podsektor smatra se izloženim značajnom riziku od istjecanja ugljika ako:

- (a) bi zbroj izravnih i neizravnih dodatnih troškova nastalih zbog provedbe ove Direktive doveo do znatnog povećanja proizvodnih troškova, izračunanih kao udjel u bruto dodanoj vrijednosti od najmanje 5%; i
- (b) ako intenzitet trgovine s trećim zemljama, koji se definira kao omjer između ukupne vrijednosti izvoza u treće zemlje plus vrijednosti uvoza iz trećih zemalja i ukupne veličine tržišta Zajednice (godišnji promet plus ukupan uvoz iz trećih zemalja) prelazi 10 %.

16. Bez obzira na stavak 15., sektor ili podsektor isto se tako smatra izloženim značajnom riziku od istjecanja ugljika ako:

- (a) bi ukupan iznos izravnih i neizravnih dodatnih troškova nastalih zbog provedbe ove Direktive doveo do vrlo visokog povećanja proizvodnih troškova, izračunanih kao udjel u bruto dodanoj vrijednosti od najmanje 30%; ili
- (b) ako intenzitet trgovine s trećim zemljama, koji se definira kao omjer između ukupne vrijednosti izvoza u treće zemlje plus vrijednosti uvoza iz trećih zemalja i ukupne veličine tržišta za Zajednicu (godišnji promet plus ukupan uvoz iz trećih zemalja) prelazi 30 %.

17. Popis iz stavka 13. može se dopuniti po završetku kvalitativnog ocjenjivanja, uzimajući u obzir, gdje su raspoloživi relevantni podaci, sljedeće kriterije:

- (a) stupanj do kojeg pojedinačna postrojenja u nekom sektoru ili podsektoru mogu smanjiti razine emisija ili potrošnje električne energije, uključujući, prema potrebi, i razine povećanja proizvodnih troškova koje sa sobom mogu donijeti predmetne investicije, na primjer, na temelju najučinkovitijih tehnologija;
- (b) trenutačna i projicirana tržišna obilježja, kao i obilježja u trenutku kad se izloženost tržišta ili stope povećanja ili izravnih i neizravnih troškova približe jednoj od pragovnih vrijednosti navedenih u stavku 16.;
- (c) marža profita kao potencijalni pokazatelj dugoročnih investicija ili odluka o premještanju.

18. Popis iz stavka 13. utvrđuje se nakon što se uzme u obzir, gdje su dostupni relevantni podaci, sljedeće:

- (a) u kolikoj su se mjeri treće zemlje, koje predstavljaju odlučni udjel u globalnoj proizvodnji proizvoda u sektorima ili podsektorima koji se smatraju izloženima riziku od istjecanja ugljika, čvrsto obvezale u jednakom vremenskom okviru smanjiti emisije stakleničkih

plinova u relevantnim sektorima ili podsektorima do stupnja koji se može usporediti sa stupnjem smanjenja u Zajednici; i

- (b) u kolikoj je mjeri učinkovitost postrojenja u tim zemljama s obzirom na emisije ugljika usporediva s učinkovitošću takvih postrojenja u Zajednici.

19. Besplatne emisijske jedinice ne dodjeljuju se postrojenjima koja su prestala s radom osim ako operater nadležnom tijelu dokaže da će to postrojenje nastaviti s proizvodnjom u određenom razumnom roku. Za postrojenja čija je dozvola za emisije stakleničkih plinova istekla ili je bila povučena te za postrojenja čiji rad ili ponovno započinjanje s radom tehnički nisu mogući, smatra se da su prestala s radom.

20. Komisija kao dio mjera donesenih u skladu sa stavkom 1. uvrštava mjere za definiranje postrojenja koja su djelomično prestala s radom ili znatno smanjila svoje kapacitete i mjere za prilagođavanje, prema potrebi, količine besplatnih emisijskih jedinica koje im se s tim u skladu dodjeljuju.

Članak 10.b

Mjere za potporu određenim energetski intenzivnim industrijama u slučaju istjecanja ugljika

1. Do 30. lipnja 2010. Komisija u svjetlu ishoda međunarodnih pregovora i opseg-a njihova utjecaja na smanjivanje emisija stakleničkih plinova te po savjetovanju sa svim relevantnim socijalnim partnerima podnosi Europskom parlamentu i Vijeću analitičko izvješće u kojem ocjenjuje situaciju s obzirom na energetski intenzivne sektore ili podsektore za koje je utvrđeno da su izloženi značajnom riziku od istjecanja ugljika. Izvješće je popravljeno odgovarajućim prijedlozima koji mogu obuhvaćati:

- (a) prilagođavanje količine emisijskih jedinica koje su ti sektori ili podsektori dobili u skladu s člankom 10.a;
- (b) uključivanje uvoznika proizvoda proizvedenih u sektorima ili podsektorima utvrđenima u skladu s člankom 10.a u sustav Zajednice;
- (c) ocjenjivanje utjecaja istjecanja ugljika na energetsku sigurnost država članica, posebno gdje je električna povezanost s ostatkom Unije nedovoljna i gdje postoji električna povezanost s trećim zemljama, i odgovarajuće mjeru s tim u vezi.

Pri razmatranju primjerenih mjeru uzimaju se u obzir svi obvezujući sektorski sporazumi koji vode globalnim smanjenjima emisija stakleničkih plinova u mjeri potrebnoj za učinkovito rješavanje pitanja klimatskih promjena, koje je moguće pratiti, verificirati i koja podlježe obveznom provođenju dogovora.

2. Komisija do 31. ožujka 2011. procjenjuje mogu li odluke o količini emisijskih jedinica koje sektori ili podsektori dobiju besplatno u skladu sa stavkom 1., uključujući učinke utvrđivanja ex-ante referentnih vrijednosti u skladu s člankom 10.a stavkom 2., značajno utjecati na količinu emisijskih jedinica koju države članice prodaju na dražbi u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (b), u usporedbi sa scenarijem prema kojem bi 2020. sve emisijske jedinice za sve sektore bile prodane na dražbi. Ona prema potrebi dostavlja odgovarajuće prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću, uzimajući u obzir moguće učinke tih prijedloga na raspodjelu emisijskih jedinica.

Članak 10.c

Mogućnost prijelazne dodjele besplatnih emisijskih jedinica za modernizaciju proizvodnje električne energije

1. Odstupajući od članka 10.a stavaka 1. do 5., države članice mogu u okviru prijelaznog sustava dodijeliti besplatne emisijske jedinice postrojenjima za proizvodnju električne energije koja su radila prije 31. prosinca 2008., ili postrojenjima za proizvodnju električne energije za koje je investicijski postupak fizički započeo do istoga datuma ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) da 2007. nacionalna električna mreža nije bila izravno ili neizravno priključena na mrežni sustav kojim upravlja Unija za koordinaciju prijenosa električne energije (UCTE);
- (b) da je 2007. nacionalna električna mreža bila izravno ili neizravno priključena na mrežni sustav kojim upravlja Unija za koordinaciju prijenosa električne energije (UCTE) samo preko jedne linije kapaciteta manjeg od 400 MW; ili
- (c) da je 2006. više od 30 % električne energije bilo proizvedeno iz jedne vrste fosilnog goriva a da BDP po glavi stanovnika po tržišnoj cijeni nije prešao 50 % prosječnog BDP-a po glavi stanovnika po tržišnoj cijeni u Zajednici.

Predmetna država Komisiji podnosi nacionalni plan koji uključuje investicije za dodatno opremanje ili nadgradnju infrastrukture i čiste tehnologije. Nacionalnim planom isto tako treba predvidjeti raznolikost energetske strukture i izvora energije za iznos jednak, koliko je to moguće, tržišnoj vrijednosti emisijskih jedinica koje su besplatno dodijeljene za planirane investicije, istodobno uzimajući u obzir potrebu da se, koliko god je moguće, ograniče povećanja cijena koja su s njima izravno povezana. Predmetna država članica svake godine Komisiji podnosi izvješće o provedenim investicijama za poboljšanja infrastrukture i razvoj čistih tehnologija. Investicije provedene od 25. lipnja 2009. mogu se uračunati za tu svrhu.

2. Besplatne emisijske jedinice dodijeljene u prijelaznom razdoblju oduzimaju se od količine emisijskih jedinica koje bi predmetna država članica inače prodala na dražbi u skladu s člankom 10. stavkom 2. Godine 2013. ukupna količina besplatno dodijeljenih prijelaznih emisijskih jedinica ne smije premašiti 70 % prosječnih godišnjih verifici-

ranih emisija iz takvih postrojenja za proizvodnju električne energije u razdoblju 2005.-2007., za količinu koja odgovara nacionalnoj bruto potrošnji predmetne države članice i koja se postupno smanjuje, tako da 2020. godine više neće biti besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica. Za države članice koje 2005. godine nisu sudjelovale u sustavu Zajednice, relevantne emisije izračunavaju se na temelju njihovih emisija u 2007. godini, verificiranih u okviru sustava Zajednice.

Predmetne države članice mogu odlučiti da emisijske jedinice dodijeljene u skladu s ovim člankom operater postrojenja smije iskoristiti samo tako da ih preda u skladu s člankom 12. stavkom 3., za emisije istoga postrojenja tijekom godine za koju su emisijske jedinice dodijeljene.

3. Raspodjela emisijskih jedinica operaterima temelji se na raspodjeli u skladu s verificiranim emisijama u razdoblju 2005.-2007. ili na ex-ante referentnim vrijednostima učinkovitosti koje se temelje na ponderiranom prosjeku razina emisija iz proizvodnje električne energije, koja je najučinkovitija s obzirom na emisije stakleničkih plinova i obuhvaćena sustavom Zajednice za postrojenja koja koriste različita goriva. Ponderiranje može odražavati udjele različitih goriva u proizvodnji električne energije u predmetnoj državi članici. Komisija daje, u skladu s regulatornim postupkom navedenim u članku 23. stavku 2., smjernice kako bi osigurala da metodologija dodjeljivanja ne uzrokuje prekomjerno narušavanje tržišnog natjecanja i da se svede na minimum negativan učinak na inicijative za smanjenje emisija.

4. Svaka država članica koja primjenjuje ovaj članak treba od proizvođača električne energije i operatera distribucijskih mreža koji od toga imaju koristi zahtijevati da svakih 12 mjeseci podnose izvješća o provođenju svojih investicija navedenih u nacionalnom planu. Države članice o tome izvješćuju Komisiju i ta izvješća objavljaju.

5. Svaka država članica koja namjerava raspodijeliti emisijske jedinice na temelju ovog članka do 30. rujna 2011. mora Komisiji dostaviti zahtjev u okviru kojeg daje prijedlog u pogledu metodologije raspodjele i pojedinačnih dodjela. Zahtjev mora sadržavati:

- (a) dokaz da ta država članica ispunjava najmanje jedan od uvjeta navedenih u stavku 1.;
- (b) popis postrojenja na koja se zahtjev odnosi i količinu emisijskih jedinica koje trebaju biti dodijeljene svakom postrojenju u skladu sa stavkom 3. i smjernicama Komisije;
- (c) nacionalni plan naveden u drugom podstavku stavka 1.;
- (d) odredbe o praćenju i provedbene odredbe u vezi s planiranim investicijama u skladu s nacionalnim planom;
- (e) informacije koje pokazuju da dodijeljene emisijske jedinice ne uzrokuju prekomjerno narušavanje tržišnog natjecanja.

6. Komisija ocjenjuje zahtjev uzimajući u obzir elemente navedene u stavku 5. i može ga odbiti, u cijelosti ili djelomično, u roku od šest mjeseci po primitku relevantnih informacija.

7. Dvije godine prije kraja razdoblja tijekom kojega neka država članica može davati prijelazne besplatne emisijske jedinice postrojenjima za proizvodnju električne energije koja su bila u pogonu prije 31. prosinca 2008. Komisija ocjenjuje napredak u provedbi nacionalnog plana. Ako Komisija na temelju zahtjeva predmetne države članice smatra da možda treba produžiti to razdoblje, Europskom parlamentu i Vijeću može podnijeti odgovarajuće prijedloge u okviru kojih navodi uvjete koji moraju biti ispunjeni u slučaju produženja toga razdoblja."

13. Članci 11. i 11.a zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 11.

Nacionalne provedbene mjere

1. Svaka država članica do 30. rujna 2011. dostavlja Komisiji popis postrojenja na njezinom teritoriju na koja se odnosi ova Direktiva i emisijske jedinice koje su besplatno dodijeljene svakom postrojenju na njezinom teritoriju, izračunane u skladu s pravilima navedenima u članku 10.a stavku 1. i članku 10.c.

2. Do 28. veljače svake godine nadležna tijela izdaju količinu emisijskih jedinica koje se raspodjeljuju za tu godinu, izračunatu u skladu s člancima 10., 10.a i 10.c.

3. Države članice ne smiju izdavati besplatne emisijske jedinice iz stavka 2. postrojenjima čije je stavljanje na popis iz stavka 1. Komisija odbila.

Članak 11.a

Korištenje jedinica CER i ERU iz projektnih aktivnosti u sustavu Zajednice prije stupanja na snagu međunarodnog sporazuma o klimatskom promjenama

1. Stavci 2. do 7. ovog članka primjenjuju se ne dovođeći u pitanje primjenu članka 28. stavaka 3. i 4.

2. Ako količina jedinica CER i ERU koje je država članica odobrila operaterima postrojenja ili operatorima zrakoplova za razdoblje od 2008. do 2012. godine nije iskorištena ili ako im je u skladu sa stavkom 8. odobreno pravo na korištenje jedinica smanjenja, oni mogu zatražiti od nadležnog tijela da im izda emisijske jedinice koje vrijede od 2013. godine nadalje u zamjenu za jedinice CER i ERU izdane za smanjenja emisija do 2012. godine iz projekata koji po vrsti ispunjavaju uvjete za njihovo korištenje u okviru sustava Zajednice tijekom razdoblja od 2008. do 2012. godine.

Do 31. ožujka 2015. nadležno tijelo takve zamjene obavlja na zahtjev.

3. Ako količine jedinica CER i ERU koje su države članice odobrile operaterima postrojenja ili operatorima zrakoplova za korištenje u razdoblju od 2008. do 2012.

ne budu iskorištene u potpunosti ili ako im je u skladu sa stavkom 8. odobreno pravo na korištenje jedinica emisija, nadležna im tijela odobravaju da jedinice CER i ERU iz projekata registriranih prije 2013., koji su bili izdani za smanjenja emisija od 2013. nadalje, zamijene za emisijske jedinice koje vrijede od 2013. nadalje.

Prvi podstavak vrijedi za jedinice CER i ERU za sve vrste projekata koji ispunjavaju uvjete za korištenje u okviru sustava Zajednice tijekom razdoblja od 2008. do 2012. godine.

4. Ako količine jedinica CER i ERU koje su države članice odobrile operaterima postrojenja ili operatorima zrakoplova za korištenje u razdoblju od 2008. do 2012. ne budu iskorištene u potpunosti ili ako je u skladu sa stavkom 8. odobreno pravo na korištenje jedinica emisija, nadležna im tijela odobravaju da jedinice CER izdane za smanjenja emisija od 2013. godine nadalje zamijene za emisijske jedinice iz novih projekata koji budu započeti od 2013. godine nadalje u najmanje razvijenim zemljama (LDC).

Prvi podstavak primjenjuje se na jedinice CER za sve vrste projekata koji su ispunili uvjete za njihovo korištenje u sustavu Zajednice za razdoblje od 2008. do 2012., sve dok te zemlje ne ratificiraju relevantni sporazum sa Zajednicom ili do 2020., već prema tome što od toga bude prije.

5. Ako količine jedinica CER i ERU koje su države članice odobrile operaterima postrojenja ili operatorima zrakoplova za korištenje u razdoblju od 2008. do 2012. ne budu iskorištene u potpunosti ili ako je u skladu sa stavkom 8. odobreno pravo na korištenje jedinica emisija i u slučaju da pregovori o međunarodnom sporazumu o klimatskim promjenama ne budu zaključeni do 31. prosinca 2009., jedinice emisija iz projekata ili drugih aktivnosti vezanih uz smanjivanje emisija mogu se koristiti u okviru sustava Zajednice u skladu sa sporazumima sklopljenima s trećim zemljama, u kojima su navedene količine jedinica za korištenje. U skladu s takvim sporazumima operateri mogu koristiti jedinice emisija iz projektnih aktivnosti u tim trećim zemljama kako bi ispunili svoje obveze u okviru sustava Zajednice.

6. U sporazumima navedenima u stavku 5. mora se predvidjeti korištenje jedinica emisija u sustavu Zajednice iz projekata koji ispunjavaju uvjete za korištenje u sustavu Zajednice tijekom razdoblja od 2008. do 2012., uključujući tehnologije koje koriste obnovljive izvore energije i energetsku učinkovitost, i koji promiču prijenos tehnologija i održivi razvoj. Takvim se sporazumom isto tako može utvrditi korištenje jedinica emisija iz projekata u kojima je korištena osnovica ispod razine besplatne dodjele emisijskih jedinica u okviru mjera iz članka 10.a ili ispod razina koje zahtjeva zakonodavstvo Zajednice.

7. Nakon postizanja međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama od 1. siječnja 2013. u sustav Zajednice prihvataju se samo jedinice emisija iz projekata iz trećih zemalja koje su ratificirale sporazum.

8. Svim postojećim operaterima dopušteno je tijekom razdoblja od 2008. do 2020. koristiti jedinice emisija do količine koja im je bila odobrena za razdoblje od 2008. do 2012. ili do količine koja odgovara postotku, ne manjem od 11 %, količine koja im je dodijeljena u razdoblju od 2008. do 2012. godine, već prema tomu koji je viši.

Operatori mogu koristiti jedinice emisija iznad 11 % predviđenih u prvom podstavku do određenog iznosa koji u kombinaciji s besplatno dodijeljenim emisijskim jedinicama u razdoblju od 2008. do 2012. i ukupnim pravima na jedinice emisija iz projekata odgovara određenom postotku njihovih verificiranih emisija u razdoblju od 2005. do 2007.

Novi sudionici, uključujući nove sudionike u razdoblju od 2008. do 2012. koji nisu dobili ni besplatne emisijske jedinice ni pravo na korištenje jedinica CER i ERU u razdoblju od 2008. do 2012., kao i novi sektori, mogu koristiti jedinice emisija do količine koja odgovara postotku, ne manjem od 4,5 %, njihovih verificiranih emisija tijekom razdoblja od 2013. do 2020. Operatori zrakoplova mogu koristiti jedinice emisija do iznosa koji odgovara postotku, ne manjem od 1,5 %, njihovih verificiranih emisija tijekom razdoblja od 2013. do 2020.

Donose se nove mjere za utvrđivanje točnih postotaka koji se primjenjuju u skladu s prvim, drugim i trećim podstavkom. Najmanje trećina dodatnog iznosa koji se raspodjeljuju postojećim operaterima povrh prvog postotka iz prvog podstavka raspodjeljuju se operaterima koji su u kombiniranom prosjeku imali najmanju količinu besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica i prava na korištenje jedinica emisija iz projekata u razdoblju od 2008. do 2012.

Te mjere osiguravaju da ukupno dopušteno korištenje jedinica emisija ne premaši 50 % smanjenja na razini Zajednice ispod razina iz 2005. u postojećim sektorima u okviru sustava Zajednice tijekom razdoblja od 2008. do 2020. i 50 % smanjenja na razini Zajednice ispod razina iz 2005. u novim sektorima i zrakoplovstvu tijekom razdoblja od datuma njihovog uključenja u sustav Zajednice do 2020.

Te mjere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 23. stavka 3.

9. Od 1. siječnja 2013. mogu se primjenjivati mjere za smanjivanje korištenja određenih jedinica emisija iz nekih vrsta projekata.

U okviru tih mjeru utvrđuju se i datum od kojeg korištenje jedinica emisija iz stavaka 1. do 4. mora biti u skladu s tim mjerama. Taj se datum određuje na najranije šest mjeseci od donošenja navedenih mjeru ili najkasnije tri godine od njihovog donošenja.

Te mjere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom navedenim u članku 23. stavku 3. Komisija razmatra mogućnost da Odboru podnese nacrt mjeru koje treba poduzeti u slučajevima kada to zahtijeva država članica."

14. U članku 11.b stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Zajednica i njezine države članice odobravaju projektne aktivnosti samo ako svи sudionici u projektu imaju sjedište u zemlji koja je sklopila međunarodni sporazum u vezi s takvim projektima, odnosno u zemlji, ili saveznom ili regionalnom entitetu koji je povezan sa sustavom Zajednice u skladu s člankom 25.”

15. Članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a. Komisija do 31. prosinca 2010. ispituje je li tržište emisijskih jedinica dovoljno zaštićeno od nezakonite kupoprodaje na temelju povlaštenih informacija i manipulacije tržišta te prema potrebi daje prijedloge u pogledu osiguravanja takve zaštite. Relevantne odredbe Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o nezakonitoj kupoprodaji dionica i manipuliranju tržištem (zlouporabi tržišta) (*) mogu se primjenjivati sa svim odgovarajućim prilagodbama potrebnima za njihovo korištenje u robnoj trgovini.

(*) SL L 96, 12.4.2003., str. 16.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„3.a. Obveza predaje emisijskih jedinica ne odnosi se na emisije koje su verificirane kao uhvaćene i transportirane u prostor za stalno skladištenje, za koji postoji važeća dozvola u skladu s Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida (*).

(*) SL L 140, 5.6.2009., str. 114.”;

(c) sljedeći se stavak dodaje:

„5. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje članak 10.c.”

16. Članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Valjanost emisijskih jedinica

1. Emisijske jedinice koje se izdaju od 1. siječnja 2013. nadalje vrijede za emisije tijekom razdoblja od osam godina, počevši od 1. siječnja 2013.

2. Četiri mjeseca nakon početka svakog razdoblja koje se spominje u stavku 1. nadležno tijelo poništava emisijske jedinice koje više ne vrijede i koje nisu predane i poništene u skladu s člankom 12.

Države članice osobama izdaju emisijske jedinice za tekuće razdoblje u zamjenu za emisijske jedinice koje te osobe imaju i koje su poništene u skladu s prvim podstavkom.”

17. Članak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 14.

Praćenje i izvješćivanje o emisijama

1. Do 31. prosinca 2011. Komisija donosi uredbu o praćenju i izvješćivanju o emisijama koje proizlaze iz djelatnosti navedenih u Prilogu I. i, gdje je to relevantno, o dostavi podataka o tim djelatnostima te o praćenju i dostavi podataka o tonskim kilometrima za primjenu u skladu s člancima 3.e ili 3.f, koja se temelji na načelima praćenja i izvješćivanja utvrđenima u Prilogu IV. i u kojoj se u okviru zahtjeva u pogledu praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova navodi potencijal svakoga od tih plinova za globalno zagrijavanje.

Ta mjera, namijenjena za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvaja se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom navedenim u članku 23. stavku 3.

2. U uredbi iz stavka 1. uzimaju se u obzir najtočniji i najnoviji raspoloživi znanstveni dokazi, posebno oni od strane IPCC-a, a mogu se navesti i zahtjevi za operatere u pogledu izvješćivanja o emisijama vezanima uz proizvodnju robe u energetski intenzivnim industrijama koje mogu podlijegati međunarodnom tržišnom natjecanju. U toj uredbi može se isto tako zahtijevati da te informacije podliježu nezavisnoj verifikaciji.

Ti zahtjevi mogu uključivati izvješćivanje o razinama emisija pri proizvodnji električne energije, na koje se primjenjuje sustav Zajednice povezan s proizvodnjom takve robe.

3. Države članice moraju osigurati da svaki operater postrojenja ili operator zrakoplova prati i nadležno tijelo izvješće o emisijama ispuštenim tijekom svake kalendarske godine iz predmetnog postrojenja, odnosno od 1. siječnja 2010., iz zrakoplova kojima upravlja, po isteku te godine, u skladu s uredbom navedenom u stavku 1.

4. Uredba navedena u stavku 1. može uključivati zahtjeve u pogledu korištenja automatiziranih sustava i oblika razmijene podataka radi usklađivanja komunikacije vezane uz planove praćenja, godišnja izvješća o emisijama i djelatnostima u vezi s verifikacijom između operatera, verifikatora i nadležnih tijela.”

18. Članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Verifikacija i akreditacija”;

(b) dodaju se sljedeći stavci:

„Do 31. prosinca 2011. Komisija donosi uredbu o verifikaciji izvješća o emisijama koja se temelji na načelima navedenima u Prilogu V. te o akreditaciji i nadzoru verifikatora. U njoj se navode uvjeti za akreditaciju i ukidanje akreditacije, za međusobno priznavanje te, prema potrebi, za međusobno ocjenjivanje akreditacijskih tijela.

Ta mjera, namijenjena za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvaja se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji je naveden u članku 23. stavku 3.”

19. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 15.a

Otkrivanje informacija i poslovna tajna

Države članice i Komisija osiguravaju da se sve odluke i izvješća vezana uz količinu i dodjelu emisijskih jedinica te za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija odmah obznanjuju na ispravan način koji osigura nediskriminirajući pristup.

Informacije koje su poslovna tajna ne smiju se obznanjavati drugim osobama ili tijelima, osim na temelju važećih zakona i drugih propisa.”

20. U članku 16. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Kazne za prekomjerne emisije vezane uz emisijske jedinice izdane od 1. siječnja 2013. nadalje povećavaju se u skladu s europskim indeksom potrošačkih cijena.”

21. Članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Emisijske jedinice izdane od 1. siječnja 2012. nadalje vode se u Registru Zajednice za provedbu postupaka povezanih s održavanjem računa otvorenih u državi članici te s dodjelom, predavanjem i poništanjem emisijskih jedinica u skladu s Uredbom Komisije iz stavka 3.

Svaka država članica može provoditi postupke odobrene u skladu s UNFCCC-om ili Kyotskim protokolom.”;

(b) sljedeći se stavak dodaje:

„4. Uredba iz stavka 3. sadržava odgovarajuće modalitete za Registrar Zajednice, za poduzimanje transakcija i drugih postupaka za provedbu dogovora koji se spominju u članku 25. stavku 1.b. Ta uredba također obuhvaća postupke za izmjene i izvanredno upravljanje Registrom Zajednice u vezi s pitanjima iz stavka 1. ovog članka. Ona mora sadržavati odgovarajuće modalitete kako bi registar Zajednice mogao osigurati da inicijative država članica koje se odnose na poboljšanje učinkovitosti, upravljanje administrativnim troškovima i mјere kontrole kvalitete budu moguće.”

22. Članak 21. mijenja se kako slijedi:

(a) druga rečenica u stavku 1. zamjenjuje se sljedećim:

„U tom izvješću posebna se pozornost posvećuje dodjeli emisijskih jedinica, radu registara, primjeni mјera za provedbu praćenja i izvješćivanja, verifikacije i akreditacije te pitanjima vezanima uz usklađenosnost s ovom Direktivom te za eventualni fiskalni tretman emisijskih jedinica.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija organizira razmjenu informacija između nadležnih tijela država članica o promjenama vezanima uz izdavanje emisijskih jedinica, korištenje jedinica ERU i CER u okviru sustava Zajednice, rad registara, praćenje, izvješćivanje, verifikaciju, akreditaciju, informacijske tehnologije i usklađenosnost s ovom Direktivom.”

23. Članak 22. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 22.

Izmjene priloga

Prilozi ovoj Direktivi, uz izuzetak priloge I., II.a i II.b, mogu se mijenjati na temelju izvješća predviđenih člankom 21. i iskustava stečenih primjenom ove Direktive. Prilozi IV. i V. mogu se mijenjati s ciljem poboljšanja praćenja, izvješćivanja i verifikacije emisija.

Te mјere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom naveden u članku 23. stavku 3.”

24. Sljedeći se stavak dodaje članku 23.:

„4. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 4. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.”

25. Članak 24. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 24.

Postupci za jednostrano uključivanje dodatnih djelatnosti i plinova

1. Od 2008. države članice mogu primjenjivati trgovanje emisijskim jedinicama u skladu s ovom Direktivom za djelatnosti i stakleničke plinove koji nisu navedeni u Prilogu I, uzimajući u obzir sve relevantne kriterije, posebno učinke na unutarnje tržiste, potencijalno narušavanje tržišnog natjecanja, okolišni integritet sustava Zajednice i pouzdanošću planiranog sustava praćenja i izvješćivanja, pod uvjetom da Komisija uključivanje takvih djelatnosti i stakleničkih plinova odobri:

(a) u skladu s regulatornim postupkom iz članka 23. stavka 2. ako se uključivanje odnosi na postrojenja koja nisu obuhvaćena Prilogom I.; ili

(b) u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom navedenom u članku 23. stavku 3. ako se uključivanje odnosi na djelatnosti i stakleničke plinove koji nisu navedeni u Prilogu I. Te su mјere namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem.

2. Kad se uključivanje dodatnih djelatnosti i plinova odobri, Komisija može istodobno odobriti izdavanje dodatnih emisijskih jedinica i ovlastiti druge države članice za uključivanje tih dodatnih djelatnosti i plinova.

3. Na inicijativu Komisije ili na zahtjev neke države članice može se donijeti odredba o praćenju i izvješćivanju o emisijama vezanima uz djelatnosti, postrojenja i stakleničke plinove koji nisu navedeni kao kombinacija u Prilogu I. ako to praćenje i izvješćivanje mogu biti obavljeni s dovoljnom točnošću.

Ta mјera, namijenjena za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem usvaja se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom navedenom u članku 23. stavku 3.”

26. Sljedeći se članak umeće:

„Članak 24.a

Usklađena pravila za projekte koji smanjuju emisije

1. Uz uključivanja predviđena člankom 24. mogu se donijeti i provedbene mјere za izdavanje emisijskih jedinica ili jedinica emisija vezanih uz projekte kojima upravljaju države članice i koji smanjuju emisije stakleničkih plinova koje nisu obuhvaćene sustavom Zajednice.

Te mjere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom navedenom u članku 23. stavku 3.

Takve mjere ne smiju imati za posljedicu dvostruko brojanje smanjenja emisija niti ometati poduzimanje drugih mjera u okviru politike smanjivanja emisija koje nisu obuhvaćene sustavom Zajednice. Mjere se donose samo u slučajevima kad te emisije nije moguće uključiti u skladu s člankom 24., a pri sljedećem preispitivanju sustava Zajednice razmatra se uskladišvanje obuhvaćenosti tih emisija u cijeloj Zajednici.

2. Mogu se donijeti provedbene mjere za utvrđivanje pojedinosti o odobravanju jedinica emisija vezanih uz projekte na razini Zajednice koji se spominju u stavku 1.

Te mjere, namijenjene za izmjenu nebitnih elemenata ove Direktive njezinim dopunjavanjem, usvajaju se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 23. stavku 3.

3. Država članica može odbiti izdati emisijske jedinice ili jedinice emisija za određene vrste projekata koji smanjuju emisije stakleničkih plinova na njezinom teritoriju.

Takvi se projekti provode na temelju suglasnosti države članice u kojoj se projekt odvija."

27. U članku 25. umeću se sljedeći stavci:

„1.a. Mogu se sklopiti sporazumi o međusobnom priznavanju emisijskih jedinica između sustava Zajednice i sukladnih obveznih sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, koji imaju utvrđena ograničenja apsolutnih emisija u drugim zemljama, odnosno saveznim ili regionalnim entitetima.

1.b. S trećim zemljama, odnosno sa saveznim ili regionalnim entitetima, mogu se sklopiti neobvezujući sporazumi o administrativnoj i tehničkoj koordinaciji u vezi s emisijskim jedinicama u sustavu Zajednice ili drugim obveznim sustavima za trgovanje emisijama stakleničkih plinova koji imaju utvrđena ograničenja apsolutnih emisija."

28. Članci 27., 28. i 29. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 27.

Izuzeće malih postrojenja koja podliježu jednakim mjerama

1. Po savjetovanju s operaterom, države članice mogu iz sustava Zajednice isključiti postrojenja koja su nadležno tijelo izvjestila o emisijama manjim od 25 000 tona ekvivalenta ugljikovog dioksida, pri čemu se u njima odvija

proces izgaranja i imaju nazivnu ulaznu toplinsku snagu ispod 35 MW, bez emisija iz biomase, tijekom svake od tri godine koje prethode obavijesti iz točke (a) i na koja se primjenjuju mjere za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija ako predmetna država članica ispunii sljedeće uvjete:

- (a) ako Komisiju obavijesti o svakom takvom postrojenju, navodeći ekvivalentne mjere kojima se postiže jednak doprinos smanjenju emisija i koje se primjenjuju na to postrojenje, prije roka za dostavu popisa postrojenja u skladu s člankom 11. stavkom 1., a najkasnije kad taj popis bude dostavljen Komisiji;
- (b) ako potvrdi da je utvrđen postupak praćenja na temelju kojeg se ocjenjuje je li tijekom bilo koje kalendarske godine neko postrojenje emitiralo 25 000 tona ili više ekvivalenta ugljikovog dioksida, ne računajući emisije iz biomase. Države članice mogu u skladu s člankom 14. dopustiti primjenu pojednostavljenog postupka praćenja, izvješćivanja i verificiranja za postrojenja čije prosječne godišnje verificirane emisije u razdoblju između 2008. i 2010. godine ne prelaze 5 000 tona;
- (c) ako potvrdi, u slučaju da bilo koje postrojenje u bilo kojoj kalendarskoj godini emitira 25 000 tona ili više ekvivalenta ugljikovog dioksida, ne računajući emisije iz biomase, ili u slučaju da mjere za postizanje ekvivalentnog doprinosa smanjenju emisija koje se primjenjuju na postrojenje prestanu važiti, da će to postrojenje ponovno biti uključeno u sustav Zajednice;
- (d) ako informacije navedene u točkama (a), (b) i (c) objavi za javnu raspravu.

Ako poduzmu ekvivalentne mjere, isto se tako mogu izuzeti i bolnice.

2. Ako nakon razdoblja od tri mjeseca od datuma objave za javnu raspravu Komisija unutar dalnjih šest mjeseci ne uloži prigovor, isključenje se smatra odobrenim.

Nakon predaje emisijskih jedinica za razdoblje tijekom kojega je postrojenje u sustavu Zajednice postrojenje se isključuje, a država članica za to postrojenje više ne izdaje besplatne emisijske jedinice u skladu s člankom 10.a.

3. Kad se postrojenje u skladu sa stavkom 1. točkom (c) ponovno uključi u sustav Zajednice, sve emisijske jedinice izdane u skladu s člankom 10.a dodjeljuju se počevši od godine ponovnog uključenja. Emisijske jedinice izdane tim postrojenjima odbijaju se od količine koju država članica u kojoj se postrojenje nalazi treba prodati na dražbi u skladu s člankom 10. stavkom 2.

Sva takva postrojenja ostaju u sustavu Zajednice do kraja razdoblja trgovanja.

4. Za postrojenja koja tijekom razdoblja od 2008. do 2012. nisu bila uključena u sustav Zajednice, mogu se primjenjivati pojednostavljeni zahtjevi u pogledu praćenja, izvješćivanja i verifikacije za utvrđivanje emisija tijekom tri godine prije obavijesti u skladu sa stavkom 1. točkom (a).

Članak 28.

Prilagodbe primjenjive nakon što Zajednica odobri međunarodni sporazum o klimatskim promjenama

1. U roku od tri mjeseca nakon što Zajednica potpiše međunarodni sporazum o klimatskim promjenama koji do 2020. godine treba dovesti do obveznog smanjenja emisija stakleničkih plinova za više od 20 % u usporedbi s razinama iz 1990., što se odražava i u obvezi smanjenja od 30 % utvrđenoj na zasjedanju Europskog vijeća u ožujku 2007., Komisija podnosi izvješće u kojem ocjenjuje sljedeće elemente:

- (a) vrstu mjera dogovorenih u okviru međunarodnih pregovora, kao i obveze u pogledu smanjenja emisija koja se mogu usporediti sa smanjenjima u okviru Zajednice i na koja su se obvezale druge razvijene zemlje, te obveze gospodarski naprednjih zemalja u razvoju u pogledu odgovarajućeg doprinosa smanjenju emisija, u skladu s njihovim odgovornostima i mogućnostima;
- (b) implikacije međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama i, posljedično, opcije koje su potrebne na razini Zajednice da bi se ostvario pomak na ambicioznej ciljno smanjenje od 30 % na uravnotežen, transparentan i pravedan način, uzimajući u obzir djelatnosti obavljene u prvom obvezujućem razdoblju prema Kyotskom protokolu;
- (c) konkurentnost industrija Zajednice s obzirom na rizike od istjecanja ugljika;
- (d) utjecaj međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama na druge gospodarske sektore unutar Zajednice;
- (e) utjecaj poljoprivrednog sektora Zajednice, uključujući rizik od istjecanja ugljika;
- (f) odgovarajuće modalitete za uključivanje emisija i uklanjanja vezanih uz korištenje zemljišta, prenamjenu korištenja zemljišta i šumarstvo u Zajednici;
- (g) pošumljavanje, ponovno pošumljavanje, sprečavanje odšumljavanja i degradacije šuma u trećim zemljama u slučaju uspostavljanja bilo kakvog sustava u ovom kontekstu koji je međunarodno priznan;
- (h) potrebu za dodatnim politikama i mjerama na razini Zajednice s obzirom na obveze Zajednice i pojedinačnih država članica u pogledu smanjivanja emisija stakleničkih plinova.

2. Na temelju izvješća iz stavka 1. Komisija, prema potrebi, upućuje Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog o izmjeni ove Direktive u skladu sa stavkom 1. kako bi nakon što Zajednica odobri međunarodni sporazum o klimatskim promjenama stupila na snagu direktiva o izmjeni s obzirom na ispunjavanje obveza smanjivanja emisija u okviru tog sporazuma.

Takav se prijedlog mora temeljiti na načelima transparentnosti, gospodarske učinkovitosti i isplativosti, kao i pravednosti i solidarnosti pri raspodjeli mjera koje treba poduzeti svaka država članica.

3. Taj prijedlog, prema potrebi omogućava operaterima da uz jedinice emisija predviđene ovom Direktivom koriste jedinice CER i ERU ili neke druge odobrene jedinice emisija iz trećih zemalja koje su ratificirale međunarodni sporazum o klimatskim promjenama.

4. Prijedlog prema potrebi isto tako uključuje sve druge mjere potrebne za postizanje obveznih smanjenja u skladu sa stavkom 1. na transparentan, uravnotežen i pravedan način te posebno uključuje i provedbene mjere putem kojih se operaterima omogućuje korištenje dodatnih vrsta jedinica emisija iz projekata u okviru sustava Zajednice uz one navedene u stvcima 2. do 5. članka 11.a, odnosno kojima se takvim operaterima prema potrebi omogućuje korištenje drugih mehanizama uspostavljenih u okviru međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama.

5. Prijedlog uključuje i odgovarajuće prijelazne i suspendivne mjere za razdoblje do stupanja na snagu međunarodnog sporazuma o klimatskim promjenama.

Članak 29.

Iзвјешће за осигуравање болег функционирања тржишта угљика

Ako na temelju redovitih izvješća o tržištu ugljika iz članka 10. stavka 5. Komisija pribavi dokaze da tržište ugljika ne funkcioni pravilno, ona o tome izvješćuje Europski parlament i Vijeće. Uz to izvješće prema potrebi može priložiti prijedloge za povećanje transparentnosti tržišta ugljika i prijedloge mjera za poboljšanje njegovog funkcioniranja."

29. Sljedeći se članak umeće:

,Članak 29.a

Mjere u slučaju velike fluktuacije cijena

1. Ako cijena emisijskih jedinica bude dulje od šest uzastopnih mjeseci više od tri puta veća od prosječne cijene emisijskih jedinica na europskom tržištu ugljika tijekom dviju prethodnih godina, Komisija odmah saziva sastanak Odbora osnovanog u skladu s člankom 9. Odluke br. 280/2004/EZ.

2. Ako razvoj cijena iz stavka 1. nije u skladu s temeljnim čimbenicima tržišnih promjena, s obzirom na stupanj razvoja cijena može se donijeti jedna od sljedećih mjeru:

- (a) mjera koja državama članicama omogućuje da dražbovnu prodaju dijela ili cijele količine emisijskih jedinica koje su za to namijenjene pokrene ranije;
- (b) mjera koja državama članicama omogućuje da na dražbi prodaju do 25 % emisijskih jedinica koje su ostale u rezervi za nove sudionike.

Te se mjere donose u skladu s upravnim postupkom koji se spominje u članku 23. stavku 4.

3. Pri donošenju svih mjer posebno se uzimaju u obzir izvješća koja Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću u skladu s člankom 29., kao i sve druge relevantne informacije koje dostave države članice.

4. Mehanizmi za primjenu tih odredaba utvrđuju se uredbom navedenom u članku 10. stavku 4."

- 30. Prilog I. zamjenjuje se tekstrom Priloga I. ovoj Direktivi.
- 31. Umeću se prilozi II.a i II.b kako su navedeni u Prilogu II. ovoj Direktivi.
- 32. Prilog III. briše se.

Članak 2.

Prijenos

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 31. prosinca 2012.

Međutim, one do 31. prosinca 2009. donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s odredbama članka 9.a stavka 2. Direktive 2003/87/EZ, koji je umetnut člankom 1. stavkom 10. ove Direktive te člankom 11. Direktive 2003/87/EZ kako je izmijenjen člankom 1. stavkom 13. ove Direktive.

Države članice primjenjuju mjere navedene u prvom podstavku od 1. siječnja 2013. Kada države članice donose mjere iz prvog i drugog podstavka, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva. Komisija o tome obavješćuje druge države članice.

Članak 3.

Prijelazne odredbe

Odredbe Direktive 2003/87/EZ, kako je izmijenjena Direktivom 2004/101/EZ, Direktivom 2008/101/EZ i Uredbom (EZ) br. 219/2009, nastavljaju se primjenjivati do 31. prosinca 2012.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 23. travnja 2009.

Za Europski parlament

Predsjednik

H.-G. PÖTTERING

Za Vijeće

Predsjednik

P. NEČAS

PRILOG I.

Prilog I. Direktivi 2003/87/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„PRILOG I.**KATEGORIJE DJELATNOSTI NA KOJE SE ODNOŠI OVA DIREKTIVA**

1. Postrojenja ili dijelovi postrojenja koja se koriste za istraživanje, razvoj i ispitivanje novih proizvoda i procesa te postrojenja koja koriste isključivo biomasu nisu obuhvaćena ovom Direktivom.
2. Dolje navedene pragovne vrijednosti općenito se odnose na proizvodne kapacitete ili proizvedene količine. Ako više djelatnosti koje se obavljaju u istom postrojenju pripada u istu kategoriju, kapaciteti tih djelatnosti se zbrajaju.
3. Ako se izračunava ukupna nazivna toplinska snaga nekog postrojenja da bi se odlučilo o njegovu uključivanju u sustav Zajednice, nazivna ulazna toplinska snaga svih tehničkih jedinica od kojih se postrojenje sastoji te u kojima dolazi do izgaranja goriva se zbraja. Te jedinice mogu obuhvaćati sve vrste kotlova, plamenika, turbine, grijača, industrijskih peći, spalonica, kalcinatora (peći za žarenje), peći za sušenje, peći za pečenje, naprava za sušenje, motora, gorivih ćelija, CLC jedinica, baklji te jedinica za toplinsko ili katalitičko naknadno izgaranje. Za taj izračun ne uzimaju se u obzir jedinice nazivne ulazne toplinske snage manje od 3 MW i jedinice koje koriste isključivo biomasu. Pojam jedinice koje koriste isključivo biomasu odnosi se na jedinice koje fokalna goriva koriste samo tijekom pokretanja i zaustavljanja rada jedinice.
4. Ako se jedinica koristi za obavljanje djelatnosti za koju prag nije izražen kao nazivna ulazna toplinska snaga, pragovna vrijednost za tu djelatnost ima prednost pri odlučivanju o uključivanju u sustav Zajednice.
5. Kad se utvrdi da je prag kapaciteta bilo koje djelatnosti u ovom Prilogu prekoračen, sve jedinice u kojima se odvija izgaranje goriva, osim jedinica za spaljivanje opasnog i komunalnog otpada, uključuju se u dozvolu za emisije stakleničkih plinova.
6. Od 1. siječnja 2012. uključuju se svi letovi sa slijetanjem u i polijetanjem iz zračnih luka koje se nalaze na teritoriju države članice na koju se odnosi Ugovor.

Djelatnosti	Staklenički plinovi
Izgaranje goriva u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW (osim postrojenja za spaljivanje opasnog i komunalnog otpada)	Ugljikov dioksid
Rafiniranje mineralnog ulja	Ugljikov dioksid
Proizvodnja koksa	Ugljikov dioksid
Pečenje ili sinteriranje, kao i peletiziranje metalnih ruda (uključujući sulfidne rude)	Ugljikov dioksid
Proizvodnja sirovog željeza ili čelika (primarno ili sekundarno taljenje) uključujući kontinuirano lijevanje, kapaciteta iznad 2,5 tone na sat	Ugljikov dioksid
Proizvodnja i prerada neobojenih kovina (uključujući željezne slitine) kod kojih se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW. Prerada između ostalog uključuje valjaonice, jedinice za predgrijavanje, peći za žarenje, kovačnice, ljevaonice, jedinice za prevlačenje i dekapiranje	Ugljikov dioksid
Proizvodnja primarnog aluminija	Ugljikov dioksid i perfluorougljici
Proizvodnja sekundarnog aluminija za koju se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW	Ugljikov dioksid
Proizvodnja i prerada obojenih kovina, uključujući proizvodnju slitina, rafiniranje, lijevanje u ljevaonicama itd. za koje se koriste jedinice za izgaranje čija je ukupna nazivna ulazna toplinska snaga (uključujući goriva koja se koriste kao reduksijska sredstva) iznad 20 MW	Ugljikov dioksid

Djelatnosti	Staklenički plinovi
Proizvodnja cementnog klinkera u rotacijskim pećima proizvodnog kapaciteta iznad 500 tona na dan ili u drugim pećima proizvodnog kapaciteta iznad 50 tona na dan.	Ugljikov dioksid
Proizvodnja vapna ili kalciniranje dolomita ili magnezita u rotacijskim ili drugim pećima proizvodnog kapaciteta iznad 50 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja stakla uključujući staklenu vunu kapaciteta taljenja iznad 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja keramičkih proizvoda pečenjem, posebno krovnog crijeva, cigle, vatrostalne cigle, keramičkih pločica, kamenine ili porculana, proizvodnog kapaciteta iznad 75 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja izolacijskih materijala od mineralne vune uz korištenje stakla, kamena ili troske, kapaciteta taljenja iznad 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Sušenje ili kalciniranje gipsa ili proizvodnja gipsanih ploča i drugih proizvoda od gipsa za koje se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW	Ugljikov dioksid
Proizvodnja papirne kaše od drva ili drugih vlaknastih materijala	Ugljikov dioksid
Proizvodnja papira ili kartona, proizvodnog kapaciteta iznad 20 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja čade koja uključuje karbonizaciju organskih tvari kao što su ulja, katrani, ostaci nakon kreiranja i destilacije, za koju se koriste jedinice za izgaranje ukupne nazivne ulazne toplinske snage iznad 20 MW	Ugljikov dioksid
Proizvodnja dušične kiseline	Ugljikov dioksid i didušikov oksid
Proizvodnja adipinske kiseline	Ugljikov dioksid i didušikov oksid
Proizvodnja glioksala i glioksilne kiseline	Ugljikov dioksid i didušikov oksid
Proizvodnja amonijaka	Ugljikov dioksid
Proizvodnja na veliko organskih kemikalija, uz primjenu procesa kreiranja, reforminga, djelomične ili potpune oksidacije ili sličnih procesa, proizvodnog kapaciteta iznad 100 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja vodika (H_2) i plina za sintezu reformingom ili djelomičnom oksidacijom, proizvodnog kapaciteta iznad 25 tona na dan	Ugljikov dioksid
Proizvodnja natrijevog karbonata (Na_2CO_3) i natrijevog bikarbonata ($NaHCO_3$)	Ugljikov dioksid
Hvatanje stakleničkih plinova iz postrojenja na koje se odnosi ova Direktiva radi transporta i geološkog skladištenja na lokaciji odobrenoj u skladu s Direktivom 2009/31/EZ	Ugljikov dioksid
Transport stakleničkih plinova cjevovodima u svrhu geološkog skladištenja na lokaciji odobrenoj u skladu s Direktivom 2009/31/EZ	Ugljikov dioksid
Geološko skladištenje stakleničkih plinova na lokaciji odobrenoj u skladu s Direktivom 2009/31/EZ	Ugljikov dioksid

Djelatnosti	Staklenički plinovi
<p>Zrakoplovstvo</p> <p>Letovi sa slijetanjem u i polijetanjem iz zračnih luka koje se nalaze na teritoriju države članice na koju se odnosi Ugovor.</p> <p>Ova djelatnost ne uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) letove koji se obavljaju isključivo radi prijevoza, po službenoj zadaći, vladajućeg monarha i članova njegove uže obitelji, šefa države, predsjednika i članova vlade, države koja nije država članica, ako je to potkrijepljeno odgovarajućim indikatorom statusa u planu leta; (b) vojne letove koji se obavljaju vojnim zrakoplovima te carinske i policijske letove; (c) letove vezane uz potragu i spašavanje, letove u svrhu gašenja požara, humanitarne letove i letove za potrebe hitne medicinske službe, koje odobri odgovarajuće nadležno tijelo; (d) letove koji se obavljaju isključivo prema vizualnim pravilima letenja kako je utvrđeno u Prilogu 2. Čikaškoj konvenciji; (e) letove koji završavaju u zračnoj luci iz koje je predmetni zrakoplov poletio i tijekom kojih nije bilo slijetanja; (f) vježbovni letovi koji se provode isključivo radi stjecanja dozvole ili licencije ako se radi o letačkoj posadi te ako je to popraćeno odgovarajućom napomenom u planu leta, pod uvjetom da ti letovi ne služe za prijevoz putnika i/ili tereta, niti za prazni ili tehnički let zrakoplova; (g) letove koji se obavljaju isključivo u svrhu znanstvenog istraživanja ili u svrhu provjere, testiranja ili certificiranja zrakoplova, opreme zrakoplova ili zemaljske opreme; (h) letove koji se obavljaju zrakoplovima čija je najveća certificirana uzletna masa ispod 5 700 kg; (i) letove koji se obavljaju u okviru obveza javnih službi, propisanih u skladu s Uredbom (EEZ) br. 2408/92 na linijama u najudaljenijim regijama, kako je navedeno u članku 299. stavku 2. Ugovora, ili na linijama gdje ponuđeni kapaciteti ne premašuju 30 000 sjedala na godinu; i (j) letove koji bi, kad ne bi bilo ove točke, pripadali u ovu djelatnost, ako ih obavlja operator u komercijalnom zračnom prijevozu: <ul style="list-style-type: none"> — koji ostvari manje od 243 leta po razdoblju tijekom tri uzastopna četveromjesečna razdoblja, ili — čije ukupne godišnje emisije iz svih letova iznose manje od 10 000 tona. <p>Letovi koji se obavljaju isključivo radi prijevoza, po službenoj zadaći, vladajućeg monarha i članova njegove uže obitelji, šefa države, predsjednika i članova vlade neke države članice, po ovoj se točki ne smiju isključiti.”</p>	<p>Ugljikov dioksid</p>

PRILOG II.

Sljedeći se prilozi umeću kao Prilog II.a i Prilog II.b Direktivi 2003/87/EZ:,,

PRILOG II.a

Povećanje postotka emisijskih jedinica koje države članice prodaju na dražbi u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom (a) radi smanjenja emisija i prilagodbe utjecaju klimatskih promjena, s ciljem solidarnosti i rasta unutar Zajednice

Udjel države članice

Belgija	10 %
Bugarska	53 %
Češka	31 %
Estonija	42 %
Grčka	17 %
Španjolska	13 %
Italija	2 %
Cipar	20 %
Latvija	56 %
Litva	46 %
Luksemburg	10 %
Mađarska	28 %
Malta	23 %
Poljska	39 %
Portugal	16 %
Rumunjska	53 %
Slovenija	20 %
Slovačka	41 %
Švedska	10 %

PRILOG II.b

RASPODJELA EMISIJSKIH JEDINICA KOJE DRŽAVE ČLANICE PRODAJU NA DRAŽBI U SKLADU S ČLANKOM 10. STAVKOM 2. TOČKOM (c), KOJA ODRAŽAVA POČETNA NASTOJANJA ODREĐENIH DRŽAVA ČLANICA DA POSTIGNU 20-POSTOTNO SMANJENJE EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA

Država članica	Raspodjela 2 % prema kyotskoj osnovici u postocima
Bugarska	15 %
Češka	4 %
Estonija	6 %
Mađarska	5 %
Latvija	4 %
Litva	7 %
Poljska	27 %
Rumunjska	29 %
Slovačka	3 %